

Ochrana a bezpečnost osob při rizikovém fotbalovém utkání

Helena Havlíková

Bakalářská práce
2012/2013

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení
Ústav krizového řízení
akademický rok: 2012/2013

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Helena HAVLÍKOVÁ**
Osobní číslo: **L10076**
Studijní program: **B3909 Procesní inženýrství**
Studijní obor: **Ovládání rizik**
Forma studia: **kombinovaná**

Téma práce: **Ochrana a bezpečnost osob při rizikovém
fotbalovém utkání**

Zásady pro vypracování:

1. Posouzení současného stavu diváckého násilí v České republice i ve světě.
2. Posouzení právních předpisů k problematice ochrany a bezpečnosti osob při sportovních utkáních.
3. Posouzení rizik při sportovních utkáních.
4. Návrh na zvýšení ochrany a bezpečnosti osob při rizikovém fotbalovém utkání.

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

[1] FELT, K.: **REBEL: Osobní zpověď Tomáše Řepky, zaznamenal Karel Felt, 1 vyd. Praha: Ottovo nakladatelství, s. r. o., 2011, ISBN 978-80-7451-092-2**

[2] KRÁLÍK, M., **Právo ve sportu. 1. vyd. Praha: C.H.Beck, 2001, ISBN 80-7179-532-1**

[3] MAREŠ, M., SMOLÍK, J., SUCHÁNEK, M.: **Fotbalové chuligáni: Evropská dimenze subkultur. 1. vyd. Brno: Centrum strategických studií: Barrister & Principal, 2004, ISBN 80903333-0-3**

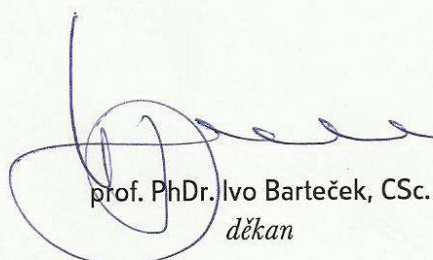
Další odborná literatura dle doporučení vedoucího bakalářské práce.

Vedoucí bakalářské práce: **doc. Ing. Miroslav Tomek, Ph.D.**
Ústav krizového řízení

Datum zadání bakalářské práce: **25. února 2013**

Termín odevzdání bakalářské práce: **10. května 2013**

V Uherském Hradišti dne 25. února 2013

prof. PhDr. Ivo Barteček, CSc.
děkan

prof. Ing. Dušan Vižar, CSc.
ředitel ústavu

ABSTRAKT

HAVLÍKOVÁ, Helena: *Posouzení ochrany a bezpečnosti osob při rizikovém fotbalovém utkání*. [Bakalářská práce]. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně. Fakulta logistiky a krizového řízení; Ústav krizového řízení. Vedoucí: doc. Ing. Miroslav Tomek, Ph.D. Stupeň odborné kvalifikace: Bakalář (Bc.) v programu: Procesní inženýrství, studijní odbor: Ovládání rizik. Zlín: FLKŘ UTB, 2013. 69 s.

Práce pojednává o problému diváckého násilí v České republice a v dalších vytypovaných zemích. Práce řeší posuzování rizik při fotbalových utkání s důrazem na zvýšení bezpečnosti a ochrany osob při rizikových fotbalových utkáních. Bakalářská práce se skládá z teoretické a praktické části. Teoretická část je zaměřena na všeobecné vysvětlení a popis dané problematiky, která je pak v praktické části realizována a zanalyzována pomocí SWOT analýzy. Praktická část řeší bezpečnostní opatření pro zajištění ochrany a bezpečnosti osob na fotbalovém stadionu Miroslava Valenty v Uherském Hradišti.

Klíčová slova: bezpečnost, divák, fotbal, násilí, ochrana, opatření, osoby, riziko, zápas

ABSTRACT

HAVLÍKOVÁ, Helena: *Assessment of public protection and safety at a risk bearing football match*. (Bachelor's thesis). Tomas Bata University in Zlin. Faculty of Logistics and Crisis Management; Institute of Crisis Management. Head person: MSc. Miroslav Tomek, Ph.D. Degree of qualification: Bachelor (Bc.) within the programme: Process Engineering, field of study: Risk Management. Zlin: FLCM TBU, 2013. 69 pgs.

The thesis addresses the issue of violence among spectators in the Czech Republic and in other selected countries. It deals with risk assessment at football matches with the emphasis on increasing public safety and protection during matches. The Bachelor's thesis consists of a theoretical as well as practical part. The theoretical part focuses on general explanation and description of the issue, which is further analysed and executed in the practical part by the means of SWOT analysis. The practical part concerns safety measures for securing public protection and safety at the football stadium of Miroslav Valenta in Uherské Hradiště.

Keywords: Safety, spectator, football, violence, protection, safety measures, public safety and protection, risk, match

Poděkování

Touto cestou bych chtěla poděkovat panu doc. Ing. Miroslavu Tomkovi, Ph.D. za odborný přístup, vedení, cenné rady a připomínky, které mi poskytl při zpracování této bakalářské práce. Také chci poděkovat mým bližním za podporu po celé studium. Děkuji

Vlastně chci hlavně poděkovat Tomášovi Baťovi, za to co pro nás vytvořil a celý život budoval. Tvrdá práce je k nezaplacení, vím, o čem mluvím. Je to děláno pro vás s láskou, pro lepší budoucnost a naši existenci.

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk bakalářské práce bude uložen v archivu Fakulty logistiky a krizového řízení Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na bakalářské práci pracoval/a samostatně a použitou literaturu jsem citoval/a. V případě publikace výsledků budu uveden/a jako spoluautor/ka
- že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

V Uherském Hradišti dne 27. 4. 2013

Helena Havliková
.....
podpis studenta/ky

OBSAH

ÚVOD.....	9
I	TEORETICKÁ ČÁST 11
1	POSOUZENÍ SOUČASNÉHO STAVU DIVÁCKÉHO NÁSILÍ V ČESKÉ REPUBLICE I VE SVĚTĚ 12
1.1	POJEM DIVÁCKÉ NÁSILÍ VE SPORTU 12
1.2	DIVÁCKÉ NÁSILÍ V ČESKÉ REPUBLICE 12
1.3	DIVÁCKÉ NÁSILÍ V ZAHRANIČÍ 13
1.3.1	Násilí v západní Evropě 13
1.3.2	Násilí v Rusku 14
2	PRÁVNÍ PŘEDPISY K PROBLEMATICE SPORTOVNÍCH UTKÁNÍ A SPOLUPRÁCE ODPOVĚDNÝCH ORGÁNŮ 16
2.1	ZÁKON O PODPOŘE SPORTU A JEHO NOVELA..... 16
2.2	SPOLUPRÁCE ČESKOMORAVSKÉHO FOTBALOVÉHO SVAZU A POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY 16
2.3	PRÁVA A POVINNOSTI POŘADATELSKÉ SLUŽBY PŘI SPORTOVNÍM UTKÁNÍ 17
2.3.1	Základní povinnosti pořadatelské služby 17
2.3.2	Pořádkové povinnosti pořadatele fotbalového utkání 17
2.4	OPRÁVNĚNÍ POLICIE DLE ZÁKONU 273/2008 O POLICII ČESKÉ REPUBLIKY 18
3	RIZIKA FOTBALOVÝCH UTKÁNÍ..... 20
3.1	RIZIKA FOTBALOVÉHO UTKÁNÍ 20
3.1.1	Dělení fotbalového publika 20
3.1.2	Další rozdělení fotbalových fanoušků..... 22
3.2	POSOUZENÍ RIZIK ČESKÝCH FOTBALOVÝCH FANOUŠKŮ..... 23
3.3	DALŠÍ RIZIKA PŘI FOTBALOVÉM UTKÁNÍ 23
4	MINIMALIZACE RIZIK PŘI RIZIKOVÉM FOTBALOVÉM UTKÁNÍ 25
4.1	ORGÁNY ODPOVĚDNÉ ZA OCHRANU A BEZPEČNOST PŘI RIZIKOVÉM FOTBALOVÉM UTKÁNÍ..... 25
4.2	POUŽÍVANÉ METODY K ZAJIŠTĚNÍ OCHRANY A BEZPEČNOSTI..... 25
4.3	DALŠÍ OPATŘENÍ K ZAJIŠTĚNÍ BEZPEČNOSTI A OCHRANY OSOB 27
II	PRAKTICKÁ ČÁST 29
5	ZAJIŠTĚNÍ OCHRANY A BEZPEČNOSTI OSOB NA FOTBALOVÉM UTKÁNÍ NA MĚSTSKÉM STADIONU MIROSLAVA VALENTY V UHERSKÉM HRADIŠTI..... 30
5.1	ZÁKLADNÍ ÚDAJE O STADIONU 30
5.2	FOTBALOVÍ FANOUŠCI FANATICOS 31
5.3	BEZPEČNOSTNÍ OPATŘENÍ KLUBU A POUŽÍVANÉ METODY SOUKROMÉ BEZPEČNOSTNÍ SLUŽBY 32
5.4	SPOLUPRÁCE POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY A FOTBALOVÉHO KLUBU 35
5.4.1	Průběh bezpečnostních opatření před rizikovým fotbalovým utkáním..... 35
5.4.2	Bezpečnostní opatření ze strany policie na uherskohradištském stadionu 36

5.5	BEZPEČNOSTNÍ OPATŘENÍ PŘI KONKRÉTNÍM FOTBALOVÉM UTKÁNÍ	37
5.6	ANALÝZA METODOU SWOT FOTBALOVÉHO STADIONU MIROSLAVA VALENTY ..	39
5.7	DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ.....	42
5.7.1	Shrnutí výsledků výzkumu.....	52
6	NAVRHOVANÁ OPATŘENÍ.....	54
	ZÁVĚR	56
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	58
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	61
	SEZNAM OBRÁZKŮ	62
	SEZNAM TABULEK.....	63
	SEZNAM GRAFŮ	64
	SEZNAM PŘÍLOH.....	65

ÚVOD

V mé bakalářské práci s názvem Ochrana a bezpečnost osob při rizikovém fotbalovém utkání posuzuji rizika a eliminaci diváckého násilí při sportovních utkáních.

Proč fotbalové utkání? Důvodů je více, k nejvýznamnějším patří ten fakt, že fotbal v České republice (dále jen ČR) sportem číslo jedna. Fotbal je jeden ze sportů, kterým žije každá i sebemenší vesnice.

Dalším důvodem je, že se s fotbalem, jakožto pro mě jediným tak navštěvovaným, potýkám od mých pubertálních let.

S fotbalovým fandovstvím jsem se mnohokrát setkala, v době, kdy jsem žila v Praze. Tam jsem si teprve uvědomovala, že divácké násilí představuje skutečné nebezpečí, ať už pro další diváky utkání, hráče či jen náhodné kolemjdoucí.

Většinou jsem se potýkala s výtržnostmi v metru, kde jako doprovod fanoušků byla příslušná složka Policie České republiky (dále jen PČR). Nejednou se stalo, že musela být i doprava metra pozastavena a až po uklidnění fanoušků se teprve mohlo pokračovat v jízdě. Taková masa lidí u mě vzbuzovala respekt, úzkost a v některých situacích i strach.

Cílem práce je pojednání o bezpečnosti osob na fotbalovém Městském stadionu Miroslava Valenty při rizikovém zápasu. Práce je rozdělena do dvou částí, první část teoretická a druhá část praktická. V první z nich se zmiňuji o současném stavu diváckého násilí v ČR a také v zahraničí. Další kapitola je zaměřena na téma posouzení právních předpisů, kde uvádím právní stránku zabývající se sportem s důrazem na práva a povinnosti, které jsou uloženy pořadatelům fotbalových utkání, PČR a právní přestupky nejčastěji spojovanými s diváckým násilím. V další kapitole popisuji rizika při fotbalových utkáních, kde svůj zájem směřuji na skupiny diváků fotbalových utkání.

A v poslední teoretické části popisuji, které orgány jsou odpovědné za bezpečnostní opatření a pomocí jakých metod dochází k minimalizaci rizik v praxi.

Praktická část je věnována městskému fotbalovému stadionu Miroslava Valenty a jeho fanklubu Fotbalového klubu (dále jen FC) Slovácka. Zaměřuje se na oblast současného technického zabezpečení stadionu sloužící k zjištění bezpečnosti a ochrany osob, dále na strategie, které jsou při této činnosti využívány pořadatelskou, soukromou bezpečnostní službou (dále jen SBS) a PČR. A to metodami: Rozhovorem s policejním příslušníkem byly

získány informace o působnosti PČR při rizikových fotbalových utkáních. Pozorováním [6] byla posouzena ochrana a bezpečnost konkrétního rizikového utkání mezi 1. FC Slovácko a FC Sigmou Olomouc. Pomocí této metody došlo ke zjištění, jakých bezpečnostních opatření bylo použito. Cílem je v tomto případě, uvést eliminaci a postupy, jak by se případné nedostatky daly odstranit, aby bylo nebezpečí pro zúčastněné osoby co nejmenší.

SWOT analýza je jedním z dílčího cíle praktické části, která shrnuje poznatky z předchozích částí. Jsou zde odhaleny slabé, silné stránky, dále číhající hrozby a příležitosti na daný objekt.

Kvantitativním výzkumem, kdy byl vytvořen dotazník, pomocí kterého je provedeno zjištění o povědomí a názorech lidí týkající problematiku fotbalového utkání.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 POSOUZENÍ SOUČASNÉHO STAVU DIVÁCKÉHO NÁSILÍ V ČESKÉ REPUBLICCE I VE SVĚTĚ

Jak v ČR, tak i v zahraničí je velkým problémem divácké násilí. Největší riziko při fotbalových utkáních představují skupiny diváků, tzv. hooligans (fenomén níže uvedený).

1.1 Pojem divácké násilí ve sportu

Divácké násilí je jedním ze společenských fenoménů, který ačkoliv jeho bezpečnostní relevance nedosahuje závažnosti např. organizovaného zločinu nebo terorismu představuje znepokojující formu narušování veřejného pořádku.

Není jevem zcela novým, v posledních letech v ČR jeho projevy nabývají na intenzitě. Častokrát se násilné projevy při sportovních utkáních vymykají kontrole aktérů zodpovědných za zajištění bezpečnosti. Přičemž dochází k narušení veřejného pořádku, a to představuje negativní dopad na další sféry společenského života.

V ČR nemáme přesnou definici pro pojem diváckého násilí. Ve většině případů charakterizuje nebezpečné nebo násilné chování diváků a má spojitost se sportovním utkáním. Odehrává se primárně na stadionech, ve větší míře však probíhá v bezprostředním okolí stadionu (nejčastěji v ulicích, na nádraží, v restauracích), nebo na místech přesunu fanoušků.

Pojem divácké násilí je používán u násilí, které je plánováno, má opakovaný či manifestační charakter a je uskutečňováno relativně ohraničenou skupinou osob, jejichž jednotícím znakem je sounáležitost s určitým klubem či národním týmem. Nespadá pod tento pojem jenom vlastní násilí, ale i další formy rizikového chování, jimiž jsou urážky rasistického charakteru, používání extremistických symbolů nebo chování, které ohrožuje bezpečnost ostatních diváků, hráčů a rozhodčích (například házení předmětů na hrací plochu). [2]

1.2 Divácké násilí v České republice

Divácké násilí se v ČR nejvíce vyskytuje s případy, které souvisí s konáním fotbalových utkání, u jiných sportů to není tak zřejmé. V české fotbalové lize je divácké násilí ve vyšší míře spojováno s chuligánskými skupinami, které se sdružují hlavně kolem fotbalových klubů: AC Sparta Praha, Slávia Praha, FC Baník Ostrava, 1. FC Brno a Sigma Olomouc. Jak jsem již výše uvedla, není tak časté konání výtržností přímo na stadionu, konají se také mimo něj. A jejich střety za účelem bitky jsou předem domluveny.

Je zajímavostí, že mezi tyto problémové skupiny nespádají jen lidé ze slabších sociálních skupin, jak by si mnohý z nás mohli myslet, ale patří mezi ně lidé, kteří jsou vysokoškolsky vzdělaní, jejich pracovní pozice jsou vyššího postavení. Jde o to, že tito lidé jsou den co den ve stresových situacích pod stálým psychickým tlakem. Z toho důvodu potřebují své emoce někde vypustit a jedna z příležitostí může být zrovna na fotbalovém utkání.

„Tvrdá jádra fanoušků Sparty Praha a Baníku Ostrava (viz obr. 1 v příloze) si v pondělí dne 8. 10. 2012 dala sraz ve Strašnicích, aby se před večerním zápasem porvali. Vybrali si místo mezi ulicemi Slapská, Žermanická a v Olšínách v pražských Strašnicích. Policisté se snažili rvačce zabránit, tak docela se jim to ale nepodařilo.“ [13]

Fotbalové utkání mezi Baníkem Ostrava a Spartou Praha patří v české lize k nejrizikovějším.

I nyní tomu nebylo jinak, došlo i při zásahu policistů ke střetu Baníkovců se Spartany. Dali si „do zubů“ ještě před začátkem utkání. Došlo ke krvavým zraněním, nikoliv však závažným. Také při potyčce došlo k rozbití skleněné výplně vstupu do chovatelských potřeb. Policejním opářením v tomto případě bylo monitorování pohybu ostravských fanoušků. Díky tomu se podařilo těžkooděným silám včas zasáhnout a zabránit tak rvačce několika desítek osob. Na další postup policie poté čekali fotbaloví rváči na trávníku s tvářmi k zemi. Celkem bylo zadrženo 63 osob, několika fanouškům se však podařilo utéct.

Dále proběhly výslechy, které trvaly v řádu hodin. Některým pochytaným rváčům hrozilo obvinění z výtržnictví a u několika fanoušků bylo jejich chování vyhodnoceno jako přestupek [13].

1.3 Divácké násilí v zahraničí

Divácké násilí není jen záležitostí ČR, vyskytuje se i v jiných zemích. V západní Evropě je tento negativní jev nejvíce spojován s Anglií a Německem. Ti však mají nastavený systém, který je založen na prevenci a eliminaci problémů s diváckým násilím.

S nemalými problémy diváckého násilí se potýká i Rusko, které se pokouší tento boj s chuligány vyřešit zpřísněním právních předpisů.

1.3.1 Násilí v západní Evropě

Anglie je považována nejen za kolébkou fotbalu, ale také hooligans, odkud se tato „nemoc“ rozšířila do celého světa. Přítomnost britských chuligánských part ovšem v současnosti

znamená výzvu, aby ostatní chuligánské party ukázaly, že jsou lepší než britští hooligans. Tyto střety pak mají obvykle pro Britské členy hooligans katastrofální následky, například při střetu fanoušků Leeds United s Galatasaray Istanbul.

Anglie byla dějištěm nepokojů, které si mnohdy vyžádaly i oběti na životech. Jedním z nejvážnějších incidentů byl střet britských fanoušků týmu FC Liverpool s italskými fanoušky Juventusu Turín na Heyselově stadionu v Bruselu při finále Poháru mistrů evropských zemí. Rvačka a následná panika si vyžádal 42 obětí a tento den bude již navždy zapsán do smutných dějin nejoblíbenější hry planety. Díky těmto značným a častým „výtržnostem“ bylo nutné provést ve Velké Británii razantní zakročení. Dopomohli k tomu legislativní úpravy, kdy bylo zapotřebí zpřísnit práva související se sportovním utkáním. Mezi nejznámější chuligánské party patří FC Chelsea - Head Hunters, Leeds United - City Firm, Manchester United - Red Army, Birmingham City – Zulu Warriors, apod. [8].

Západní Evropa má k britským ostrovům nejbližší, stejně tak tomu bylo i s rozvojem chuligánských part. Chuligánské party jsou zde registrovány již v 70. letech 20. století. Od té doby se ovšem jejich vystupování značně proměnilo například v Německu.

V Německu se hooligans stali běžným jevem v 80. a 90. letech. Dalším důležitým milníkem se pro chuligánské party stal pád Berlínské zdi a sjednocení hospodářsky vyspělého západního Německa s poněkud pokulhávajícím východem. Pro mladé východní Němce se staly fotbalové zápasy příležitostí jak vybití agresi a svoji frustraci pramenící z těžké sociální situace [8].

Jsou to právě Němci, kteří bývají označováni za hlavní rivaly anglických chuligánů. Rovněž jsou známé střety německých a holandských chuligánů. Němečtí hooligans zpravidla sympatizují s extrémní pravicí, ale najdou se zde i levicově orientované skupiny. Němečtí chuligáni rádi vyvolávají nepokoje při velkých sportovních akcích, jako jsou Mistrovství světa a Mistrovství Evropy. Německá policie patří mezi zdatnější bojovníky s diváckým násilím, mnohdy spolupracuje a předává své zkušenosti i policii české. Německé fotbalové kluby úzce spolupracují s policií a na stadionech platí přísná pravidla.

1.3.2 Násilí v Rusku

Problematiku diváckého násilí v Rusku řeší příslušníci ruské policie ve spolupráci s kolegy anglické a německé policie. Po zápase Novosibirsk - Tomsk konaném dne 1. září 2012 bylo vyhodnoceno, že je skutečně potřeba, aby fanoušci nesli plnou zodpovědnost za své činy

a jejich protiprávní jednání bylo potrestáno tvrdšími postihy. Prohlášení provedl Alexandr Meytin, šéf oddělení bezpečnosti ruské nejvyšší soutěže.

Po tomto sobotním zápase, kde proběhla bitka před stadionem, chtějí v Rusku zavést nové tvrdší právní předpisy. Které by měli být předmětem k zajištění bezpečnějších míst na fotbalových stadionech Ruské Premiér Ligy.

Kromě násilí je ruské policii trnem v oku i odpalování pyrotechniky, jejíž používání by mělo být stíháno mnohem přísněji než doposud. Policejním orgánům se nelíbí, že fanoušci odpalují pyrotechniku, za kterou jsou kluby trestány vysokými pokutami, ale fanoušci odejdou s pokutou jen pár Eur, a to ještě musejí být přichyceni přímo při činu.

Rusko se potýká s poměrně silnou chuligánskou scénou a problém diváckého násilí je zde často diskutován. Podle ruského tisku však doposud chyběla legislativa, která by byla v boji s diváckým násilím efektivní.

2 PRÁVNÍ PŘEDPISY K PROBLEMATICE SPORTOVNÍCH UTKÁNÍ A SPOLUPRÁCE ODPOVĚDNÝCH ORGÁNŮ

Tato kapitola je zaměřena na právní stránku zabývající se sportem s důrazem na práva a povinnosti, které jsou uloženy pořadatelům fotbalových utkání a PČR.

2.1 Zákon o podpoře sportu a jeho novela

Zákon o podpoře sportu vymezuje postavení sportu ve společnosti jako veřejně prospěšné činnosti a stanoví úkoly ministerstev, jiných správních úřadů a působnost územních samosprávných celků při podpoře sportu.

Zákon o podpoře sportu 115/2001 Sb. ve znění novel 219/2005 Sb., 186/2006 Sb., 274/2008 Sb. dále pojednává o povinnostech provozovatele sportovního zařízení, ty jsou podrobněji uvedeny níže v kapitole 2.4. Práva a povinnosti pořadatelské služby [22].

K novele zákona o podpoře sportu došlo přijetím zákona 274/2008 Sb., jímž se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, s účinností od 1. ledna 2009 [1].

Novela zákona byla reakcí na rostoucí násilí některých skupin fanoušků na sportovních zápasech, především chuligánů na fotbalu. Současný zákon řeší problém diváckého násilí tím, že zodpovědnost **za bezpečnost osob a majetku ve sportovním zařízení byla přenesena na jeho majitele**. Jedním z důležitých bodů novely jsou povinnosti majitel stadionu (sportovního zařízení). Například vydání a zveřejnění návštěvního řádu, ve kterém musí vlastník sportovního zařízení stanovit pravidla pro vstup návštěvníků do sportovního zařízení, pravidla chování návštěvníků a osob vykonávajících pořadatelskou službu. Teprve v případech, kdy bude závažným způsobem ohrožena bezpečnost osob či majetek a vlastník svými silami nedokáže obnovit pokojný stav, je povinen přerušit nebo ukončit utkání a požádat o spolupráci PČR [22].

2.2 Spolupráce Českomoravského fotbalového svazu a Policie České republiky

Soutěžní utkání v ČR řídí Českomoravský fotbalový svaz (dále jen ČMFS), je to občanské sdružení vzniklé na základě zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů [12].

Základním a prvořadým dokumentem pro pořádání fotbalových utkání je soutěžní řád fotbalu, vydaný ČMFS, který obsahuje ustanovení o pořadatelské službě, výkonu její činnosti, povinnosti klubů, průběhu soutěžních utkání, apod. Ostatní právní akty, jako jsou disciplinární řád, registrační řád, statut smírčí komise či další akty se vztahují k vnitřní činnosti orgánů ČMFS. Spolupráce mezi PČR a ČMFS v problematice diváckého násilí je upravena smluvně [12].

2.3 Práva a povinnosti pořadatelské služby při sportovním utkání

V zajištění ochrany a bezpečnosti osob při sportovním utkání má podstatný význam pořadatelská služba. Současná právní úprava je vybavuje dostatečnými pravomocemi k udržení pořádku a bezpečnosti na stadionu. Hlavní oprávnění pořadatele vycházejí zpravidla z návštěvního řádu, který mimo jiné stanoví pravidla chování fanoušků a důsledky porušení těchto pravidel (typické je oprávnění pořadatele vyvést fanouška, který například narušuje nevhodným chováním chod utkání). Existují však i situace, na které návštěvní řád nepamatuje, situace, které vyvolávají u pořadatele obavu z následků razantního zákroku apod. Pro zvládnutí takových situací musíme použít pravidla obsažená v obecnějších normách [1].

2.3.1 Základní povinnosti pořadatelské služby

Základními povinnostmi pořadatelského klubu při fotbalovém utkání jsou zajištění bezpečnosti hráčů, rozhodčích, delegovaných orgánů, jakož i pořádek v prostoru stadionu.

Dále zajištění bezpečnosti osob nebo majetku ve sportovním zařízení pokud jsou ohroženy závažným způsobem a přes veškerá opatření učiněná pořadatelem nedojde k obnovení pokojného stavu, je pořadatel povinen přerušit nebo ukončit probíhající sportovní utkání a bez zbytečného odkladu požádat o spolupráci PČR [14].

2.3.2 Pořádkové povinnosti pořadatele fotbalového utkání

Pořadatelská služba má následující pořádkové povinnosti (ovlivňující ochranu a bezpečnost osob):

- neumožnit přístup do prostoru stadionu osobám podnapilým, ozbrojeným či osobám vnášejícím předměty, kterými by mohly ohrozit život nebo zdraví ostatních účastníků utkání,
- zabezpečit zákaz vstupu na hrací plochu nepovolaným osobám,

- umožnit vstup na hrací plochu v průběhu utkání jen hráčům a rozhodčím, další osoby mohou vstoupit na hrací plochu jen se souhlasem rozhodčího,
- pořadatelský klub odpovídá za to, že na hřiště nebudou vhazovány žádné předměty
- a že v hledišti nebude docházet k výtržnostem (§ 358 Výtržnictví), rvačkám (§ 158 Rvačka) či k verbálním projevům hanobícím příslušnost k rase, národu, etniku (§ 355 Hanobení národa, příslušnost k rase, národu, etnické nebo jiné skupiny osob) či k jiným projevům porušování občanského soužití (§ 49 Přestupky proti občanskému soužití).

Proti účastníkům utkání, kteří naruší veřejný pořádek, a bude zjištěna jejich totožnost, musí být zavedeno disciplinární, přestupkové (§ 2 přestupkový zákon) nebo trestní řízení (§ 13 trestní zákon) podle charakteru a závažnosti narušení a právního postavení narušitele. Pokud se podaří zjistit totožnost osob, které se dopustily porušování občanského soužití nebo neoprávněně vnikly do hřiště či na hrací plochu, bude to mít jako polehčující okolnost vliv na posuzování disciplinárního provinění klubu. Jako polehčující okolnost budou posuzovány rovněž případy, kdy pořadatelská služba, policie či pořádková služba zasáhnou efektivně proti narušitelům pořádku [19].

2.4 Oprávnění policie dle Zákonu 273/2008 o Policii České republiky

Dle aktuálního Zákonu o PČR č. 273/2008, který byl schválen Parlamentem den 17. července 2008, došlo kromě jiného i ke změně právní úpravy týkající se oprávnění PČR při zajišťování ochrany a bezpečnosti osob a majetku při fotbalových utkáních.

- oprávnění požadovat vysvětlení (§ 12),
- oprávnění požadovat prokázání totožnosti (§ 13),
- oprávnění zajistit osobu (§ 14 a 15),
- oprávnění k omezení pohybu agresivních osob (§ 16),
- oprávnění odebrat zbraň (§ 17),
- oprávnění k prohlídce dopravních prostředků (§ 18),
- oprávnění zakázat vstup na určitá místa (§ 20),
- oprávnění k úkonům v souvislosti s řízením o přestupcích (§ 24 a 25).

Při plnění úkolů orgánu činného v trestním řízení může policista v rámci prověřování a vyšetřování trestných činů uplatnit i další oprávnění daná mu trestním řádem. Jde například

o zadržení osoby podezřelé ze spáchání trestného činu (§ 76), výzvu k vydání a o odejmutí věci důležité pro trestní řízení (§ 78, § 79), osobní prohlídku (§ 82).

Policista je v souvislosti s plněním svých úkolů oprávněn použít tzv. donucovacích prostředků, které jsou vymezeny v § 38 zákona o PČR.

Uvedený výčet obsahuje oprávnění, jejichž využití bude v případě průběhu sportovního utkání, před jeho zahájením nebo po jeho ukončení přicházet v úvahu i mimo prostor stadionu. Je třeba, aby PČR takových oprávnění využívala plně již před zahájením utkání a osoby, které považuje za potenciální ohrožení, jim podrobovala. Důsledným postupem policie proti těm fanouškům, kteří již před zahájením utkání poskytnou PČR důvod uplatnit proti nim některé z uvedených oprávnění, bude PČR efektivně napomáhat pořadatelské službě v jejich úsilí zajistit při zápase bezpečnost [10].

3 RIZIKA FOTBALOVÝCH UTKÁNÍ

Nejenže je fotbal zábavnou hrou, ale také představuje určitá rizika s tímto druhem zábavy spojená. Rizikem jsou nejen samotní fanouškové, ale i další faktory, které ovlivňují bezpečný průběh zápasu.

3.1 Rizika fotbalového utkání

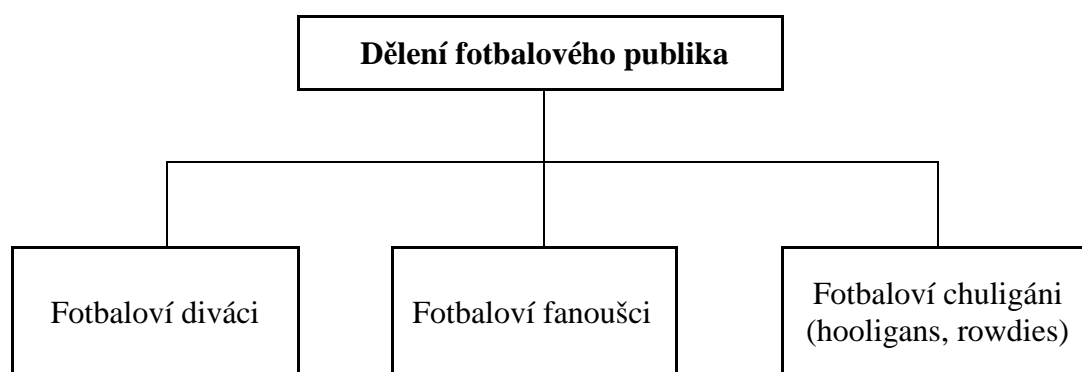
Co si můžeme představit pod pojmem „rizika“ fotbalového utkání? Jedním z největších rizik při fotbalovém utkání, se stává samotné publikum. Jedná se především o skupiny, tzv. chuligánů. Jejich chování při utkání není příliš společensky akceptovatelné a představuje riziko pro zúčastněné osoby.

„Pojem fotbalového chuligánství k nám přišel z anglického prostředí. Samotné slovo chuligán vzniklo v 19. Století v Londýně, zřejmě podle neadaptivní irské imigrantské rodiny jménem Hooligan či Houlihan. A pojem chuligánství se začal užívat pro označení kriminálního či výtržnického chování.

Z anglického prostředí, v němž fotbalové chuligánství vzniklo, pochází vymezení některých základních pojmů, přejímaných i ve zbytku světa (často se tyto pojmy používají v původním anglickém znění či jako anglicismy) [8].“

3.1.1 Dělení fotbalového publika

Nikdy jsem nepřemýšlela nad tím, že by se publikum fotbalových utkání nějakým způsobem dělilo. V publikaci Mareše, Smolíka a Suchánka se fotbalové publikum dělí tak, jak je znázorněno na obrázku číslo 1.

Obr. 1 Dělení fotbalového publika [Zdroj: Vlastní]

Fotbalového diváka můžeme charakterizovat jako pasivního pozorovatele, který není ovlivněn rivalitou klubů. Kromě fotbalových utkání sleduje i jiné sportovní hry. Nesleduje je jen na sportovních stadionech, ale i prostřednictvím přímého televizního přenosu. Nahlíží na něj jako na divadelní představení. Fotbalový divák nenosí klubové vlajky a šály, není spjat s konkrétním klubem, není zaujatý, a to u něj zvyšuje schopnost objektivního vnímání a hodnocení sportovního výkonu. Fotbalového diváka zajímá především děj a výsledek podívané [8]. Řekla bych, že mezi tuto skupinu „fotbalového diváka“ se můžu zařadit i já.

Fotbalový fanoušek naproti tomu je spjat s klubem či konkrétním oblíbeným hráčem a jeho vnímání zápasu je tímto ovlivněno. Svoji náklonnost ke klubu dává najevo především oblečením, jako jsou například dresy, vlajky, šály, kšiltovky apod. Jeho vnímání zápasu je subjektivní a je zde patrný výrazný klubismus. Prožívá jak úspěchy, tak i neúspěchy klubu. Fotbalový fanoušek výrazněji prožívá křivdy spáchané na jeho oblíbeném mužstvu. Fotbal je většinou jediným oblíbeným sportem fanouška [8].

Pro fotbalového fanouška je již charakteristické dělení na „MY“ (fanoušci klubu, dresu, barvy) a „ONI“ (fanoušci jiných klubů) [8].

Fotbaloví chuligáni se shromažďují ve skupinách, které tvoří z větší části mladí lidé. Jejich cílem je vyvolat konflikt či jiný protiprávní přestupek proti podobně zaměřeným skupinám soupeřova týmu. Kromě toho také napadají jiné gangy, běžné fanoušky, hráče, rozhodčí, jsou známy i vpády na hřiště a rozbíjením dopravních prostředků (vlaků, autobusů či vozidel soupeřícího týmu). A to vše se děje na fotbalovém stadionu či jeho blízkém okolí. Většinou tyto chuligánské skupiny ani nevědí konečný výsledek zápasu, nepřikládají tomu velkou váhu. V podstatě tyto chuligánské skupiny bývají dobře organizovány a spojuje je nejen klubové rivalství, ale i nenávisť k jiným chuligánským skupinám. Na rozdíl od fanoušků se ani neidentifikují s fotbalovým klubem, ale pouze se svojí skupinou. Lze se setkat i s politicky, rasově, nábožensky, národnostně i sociálně motivovanými skupinami [8].

V poslední době se objevuje další označení „fotbaloví ultras.“ Ultras je hnutí, které vzniklo v Itálii v 60. - 70. letech 20. století a v současnosti existuje v celé Evropě. Vymezit tuto poslední skupinu diváků je však velmi problematické. Ultras skupiny jsou v každé zemi naprosto specifické. Některé mají blíže k chuligánům, jiné k fanouškům [11].

Ultras tedy představují další skupinu fotbalových nadšenců zaměřující se na organizování dění na tribunách, které považují za své teritorium. Tvoří propracovanou choreografii, nápadité transparenty, vymýšlejí a zpívají sborové zpěvy neboli chorály, mávají vlajkami,

odpalují pyrotechniku atd. Jsou to právě tyto skupiny, kdo vytváří bouřlivou atmosféru na ochozech, kterou strhávají k fandění ostatní diváky a oživují hru. Jejich produkce, jejíž příprava je časově i finančně velmi náročná, bývá prezentována na webových stránkách a je předmětem častých diskusí, hodnocení a soutěživosti mezi skupinami o kvalitnější choreografii [17].

Při každém klubu je zpravidla jen jeden fanklub. Ultras skupin, které tento klub podporují, může být ale víc. Svůj vztah ke klubu dávají stejně jako fanoušci najevo oblečením se symboly klubu. Často si ho nechávají vyrábět, někdy upřednostňují určité značkové oblečení.

Ultras také netvoří jednotný celek. Jeho členové se sdružují do menších skupin, ať už podle názorů, věku nebo podle známostí. Ne vždy jsou všechny skupiny na stadiónu v jednom sektoru – kotli. Zatímco v některých zemích zahrnují ultras skupiny pouze nadšence orientované čistě na zlepšování atmosféry během zápasu, v ČR je poměrně častým jevem, že se v nich angažují i chuligáni, a proto jsou z bezpečnostních důvodů před rizikovým zápasem i v jeho průběhu pod dohledem policie a pořádkové služby.

Nejvíce s hnutím ultras je spojována Itálie. První italské ultras skupiny byly vytvořeny v roce 1951. Dále se skupiny ultras rozšířily po celé Evropě během let 1980, 1990 a 2000, a to počínaje zeměmi geograficky nejbližší Itálii.

Německo, Belgie a Nizozemsko, jsou zeměmi, jejichž fotbalová kultura byla více ovlivněna hnutím ultras. Vzácným příkladem v Evropě byl anglický fotbal, který pohybem ultras nebyl plně ovlivněn.

3.1.2 Další rozdělení fotbalových fanoušků

Jiné dělení však uvádí psychologka bonnské univerzity Lehmann Německu [3], která rozdělila fanoušky a chuligány do čtyř podskupin:

- novicové: mladí fotbaloví fanoušci ve věkovém rozmezí 12 - 16 let, svými staršími kamarády jsou zasvěcováni a postupně vtahováni do světa fotbalu,
- kuttenträger (volně přeloženo – ti, kdo nosí dres, kutnu): zarytí fandové, kteří se ztotožňují se svým klubem a „jsou ochotni položit za něj život“,
- veteráni: fanoušci kolem 25 let, s přibývajícím věkem se mění v normální fotbalové diváky,
- chuligáni: podle odhadů tvoří asi 5 % fotbalových fanoušků, jejich primárním cílem je vyvolat bitku s jinými podobně zaměřenými skupinami soupeřova týmu.

Lehmann uvádí i další dělení fanoušků podle Simona (1995) a německé policie. Simon dělí fanoušky na:

- požitkáři, tzv. fotbalcentristi, jsou „zarytí fandové“. Svému klubu jsou věrni vždy a za všech okolností. Neopustí ho ani v případě sestupu do nižší ligy. V životě takového fanouška je fotbal na prvním místě, teprve potom následují přátelé a aktivity volného času. Lze je přirovnat ke Kuttenträger;
- prožitkáři vnímají vlastní fotbalové utkání jako „divadlo“ a jejich heslem je „že se určitě musí něco stát, i kdyby se o to měli sami postarat“. Z této skupiny se nejčastěji rekrutují hooligans.

U obou těchto skupin se snaží autorka odhalit, platí-li určité souvislosti mezi sociálním prostředím, z kterého fotbalový fanoušek pochází, a touhou páchat výtržnosti a násilí.

Německá policie rozděluje fanoušky podle míry předpokladu k páchání násilí do tří skupin:

- A) fanoušci: mírumilovní fotbaloví diváci,
- B) fanoušci: potenciální výtržníci, do této skupiny řadí policie ultras fanoušky, schopné ve vypjatých situacích násilných projevů,
- C) fanoušci: pachatelé násilí, tzv. „tvrdé chuligánské jádro“, kteří jsou v den fotbalového zápasu pod dohledem policie [3].

3.2 Posouzení rizik českých fotbalových fanoušků

Na internetových stránkách [20] se uvádí, že čeští fotbaloví fandové jsou ve srovnání s jinými fanoušky umírnění a projevy chuligánství se objevují zcela výjimečně, na rozdíl od jiných zemí jako jsou Polsko, Brazílie, Rusko aj. Článek byl publikován v roce 2006, což od té doby se toto tvrzení asi trochu změnilo. Jinak by nebylo potřeba razantně upravit právní předpisy týkající se diváckého násilí a také vydat tzv. Manuál pro fotbalové kluby, na základě kterého, si pak fotbalové kluby museli provést změny v jejich Návštěvních řádech a také provádět další opatření ke zmírnění rizik spojených s utkáním.

3.3 Další rizika při fotbalovém utkání

Mezi další rizika, která mohou snížit zajištění ochrany a bezpečnosti zúčastněných osob, můžeme zařadit:

- přenesená pyrotechnika,
- podnapilí nebo zdrogovaní účastníci,

- pronesené předměty, kterými by mohlo být ublíženo na životě a zdraví zúčastněných osob nebo majetku,
- sedadla (mohly by být odšroubovány a dále s nimi dojít k dalším škodám),
- zákoutí jako jsou například toalety (kde by snadno mohlo dojít ke rvačce),
- podcenění ochrany a bezpečnosti osob ze strany pořadatele nebo PČR,
- selhání komunikace mezi zúčastněnými složkami,
- selhání kamerového systému,
- nepředvídané jevy: katastrofy (požár, povodeň, boře, hurikán, výpadek elektrické a telekomunikační sítě, jaderná a chemická katastrofa aj.),
- technická způsobilost hřiště,
- odpadkové koše,
- pád branky.

4 MINIMALIZACE RIZIK PŘI RIZIKOVÉM FOTBALOVÉM UTKÁNÍ

K minimalizaci rizik při rizikovém fotbalovém utkání je potřeba provést analýzu, na základě které se provádí bezpečnostní opatření. Rozhodování o patřičných bezpečnostních opatřeních mají na starosti odpovědné orgány (viz níže uvedené).

Za bezproblémový chod rizikového fotbalového utkání dále zodpovídá fotbalový klub s využitím bezpečnostních metod. Tyto metody provádí prostřednictvím pořadatelů, příslušníků PČR a SBS. Metody vybírá fotbalový klub podle jejich aktuálních potřeb.

4.1 Orgány odpovědné za ochranu a bezpečnost při rizikovém fotbalovém utkání

Předpokladem úspěchu zajištění bezpečí na stadionech je velmi důležitá spolupráce níže uvedených aktérů.

K zajištění bezpečnosti a ochrany osob mají značný vliv tyto aktéři:

- Českomoravský fotbalový svaz (ČMFS) a jednotlivé fotbalové kluby,
- Ministerstvo vnitra (MV) a PČR,
- dále Svaz měst a obcí.

Tyto subjekty mají rozdělené role při zajišťování bezpečnosti na utkáních v ČR (v jednotlivých ligách). V rámci ČR mají MV a PČR odpovědnost za mezinárodní spolupráci, ta probíhá dlouhodobě. Spolupráce vyplývá ze závazků ČR v Radě Evropy a Radě Evropské unie, a také k účelu zajištění bezpečnosti na mezinárodních utkáních [12].

4.2 Používané metody k zajištění ochrany a bezpečnosti

Fotbalové kluby využívají ve spolupráci s SBS širokou škálu bezpečnostních opatření a metod při dodržování pravidel vlastního návštěvního řádu stadionu, který tvoří závaznou směrnici vyhlášenou provozovateli stadionů. Využívají se, zejména následující metody:

- metoda fyzické ochrany: spočívá v přímém zabraňování napadání objektu stadionu a osob nacházejících se v něm nebo v jeho blízkém okolí. Ochranná opatření vykonávají zaměstnanci soukromých bezpečnostních agentur. Tato metoda bývá často aplikována např. vytvářením ochranných koridorů s podporou technických prostředků při sportovních akcích nebo při masově navštívených společenských událostí;

- metoda technické ochrany: spočívá v montáži různých technických zábran bránících v napadení objektu či proniknutí nepovolaných osob do objektu. Tato metoda bývá zpravidla kombinována s elektronickou ochranou či fyzickým nebo elektronickým pozorováním. Může se jednat i o různé nástrahové prostředky signalizaci narušení objektu pomocí vystřelení světlic při porušení ostrahy apod. [4];
- metoda elektronického sledování prostoru: tato metoda spadající rovněž do metod soukromých bezpečnostních služeb zajišťuje ochranu objektu s využitím elektronických zařízení, videokamer, rozmístěných na zájmových místech v objektu. Může se jednat o elektronické pozorování s využitím videokamer průmyslové televize na normální světlo či tzv. zbytkové světlo infravizory apod. umístěné buď po obvodě objektu či prostoru či na zájmových místech uvnitř objektu či prostoru. Monitory jsou umístěny na vrátnici objektu či na jiných k tomu vhodných místech. Může se také jednat o zabezpečení určitých těžko přehledných míst, kdy je tato metoda kombinována s metodou tzv. fyzického pozorování pracovníkem SBS ve funkci strážného. Metoda elektronického pozorování může sloužit i například ke kontrole propustnosti kontrolních propustkových stanovišť a ke kontrole výkonu služby pracovníků SBS, například vedoucím směny u velkých objektů apod. [4];
- metoda režimových opatření: spočívá v tom, že k zabezpečení ochrany majetku a osob je ve spolupráci s vedením objektu zaveden systém režimových opatření např. barevné rozlišení pracovních oděvů pracovníků různých provozů objektu, vydání jistých režimových nařízení [4];
- metoda propustkového zajištění: užívá se hlavně na vrátnicích objektů, hlavním úkolem je zajistit režim vstupů a vjezdů do objektů;
- metoda výstražných nápisů a značek: funguje preventivně, jedná se zejména o cedule a nápisy se zákazem a omezeními. Např. Zákaz vstupu, Únikové východy, Objekt je střežen kamerovým systémem (psy) apod.;
- metoda přesvědčování: je metoda, která směřuje jak k bezpečnostní prevenci, tak přímo související s ochranou objektu s cílem přesvědčit narušitele, aby upustil od protiprávního napadení objektu, majetku či osoby [4];
- metoda obranných a ochranných zákroků: spočívá v zajištění místa protiprávního jednání (místa činu) při narušení objektu, napadení osob, rozkrádání majetku, vloupání do střeženého objektu apod. do příjezdu policejních orgánů. Vlastní úlohou této

metody je zabezpečit neporušenost kriminalistických stop jako předpoklad pro práci a další činnost policejních orgánů. Součástí této metody je i zajištění totožnosti svědků předmětné protiprávní události [4];

- metoda užití cvičeného psa: psi u obecní či městské policie jsou využíváni především k hlídkové a strážní službě, k zajištění veřejného pořádku, k likvidaci výtržnosti. Psi a psovodi jsou účinným prostředkem ke sjednání pořádku, a to i jen jako prevence. Psi v tomto případě nejsou využíváni na pachové práce [7].

Pro výkon specifické bezpečnostní činnosti využívají bezpečnostní pracovníci potřebné technické prostředky, které se člení do několika skupin:

- zabezpečovací prostředky: například Elektronické zabezpečovací systémy (EVS) a systém vstupní kontroly apod.,
- věcné (obrané) prostředky: pouta, tomfy, pepřové, slzné a plynové spreje, elektrické paralyzéry aj.,
- spojovací prostředky: faxové a telefonní spojení, rádiové spojení,
- výzbroj a výstroj: uniforma, opasek, tomfa, závěs na tomfu, pouzdro na pouta s pouty, paralytický sprej, osobní ochranné prostředky a psací potřeby,
- dopravní prostředky: automobily označené logem SBS,
- jiné technické prostředky: počítače, tiskárny, speciální registry, trezory
- evidence, písemnosti: personální karty, plán pracovních a obchodních cest.

4.3 Další opatření k zajištění bezpečnosti a ochrany osob

O zajišťování vnitřního pořádku a bezpečnosti při rizikovém fotbalovém utkání působí na území každého krajského ředitelství policie antikonfliktní tým, a to na základě Závazného pokynu policejního prezidenta ze 13. února 2009.

Antikonfliktní tým působí na území příslušného krajského ředitelství policie; vyžaduje-li to bezpečnostní situace, může působit i na jiných místech ČR.

Základním úkolem antikonfliktního týmu je transparentním způsobem prostřednictvím komunikace předcházet agresivnímu jednání osob při opatření; za tím účelem se orientuje na stanovené cílové skupiny osob (sportovní fanoušky, sympatizanty extremistických hnutí apod.), na místní obyvatelstvo a na zástupce sdělovacích prostředků,

vysvětluje v rámci rozhovorů smysl a účel opatření a konkrétního postupu policie a v případě potřeby diskutuje s osobami i o blízkých oblastech problémů, upozorňuje osoby dotčené opatřením na zákonné povinnosti policie v případě spáchání protiprávního jednání.

Antikonfliktní tým je nasazován při opatření zejména tam, kde lze obecně očekávat zesílenou potřebu komunikace mezi osobami a nasazenými policisty nebo mezi různými názorovými skupinami osob. V podstatě se tým nasazuje mezi skupiny, kde probíhá protiprávní jednání negativních skupin účastníků fotbalového utkání.

Při opatření je antikonfliktní tým postaven naroveň ostatním zúčastněným složkám policie (pořádkové jednotce, zásahové jednotce apod.); policisté antikonfliktního týmu plní výhradně úkoly uložené tomuto týmu.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 ZAJIŠTĚNÍ OCHRANY A BEZPEČNOSTI OSOB NA FOTBALOVÉM UTKÁNÍ NA MĚSTSKÉM STADIONU MIROSLAVA VALENTY V UHERSKÉM HRADIŠTI

Praktická část mé bakalářské práce je skutečně členitá a skládá se z několika na sebe navazujících částí. V první z nich se věnuji městskému fotbalovému stadionu Miroslava Valenty a jeho fanouškům, v druhé části rozebírám bezpečnostní opatření klubu a používané metody soukromé bezpečnostní služby. Dále také jakým způsobem probíhá spolupráce Policejních jednotek při rizikových utkáních.

Jeden z dalších cílů, je posouzení bezpečnostních opatření při konkrétním fotbalovém utkání, kterého jsem se účastnila a poznatky z něj zde zaznamenala.

V neposlední řadě jsem provedla dotazníkové šetření pomocí kvantitativního výzkumu, který je zaměřen na problematiku spojenou s rizikovými fotbalovými utkáními.

Veškeré informace získané ze všech těchto kapitol shrnuji v poslední kapitole a to pomocí SWOT analýzy. Vyhodnocuji současný stav zajišťování ochrany a bezpečnosti při rizikových utkáních na zmíněném stadionu. A navrhuji opatření, kterým by mohlo být docíleno ještě lepšího zabezpečení osob a to nejen na tomto stadionu.

5.1 Základní údaje o stadionu

Městský fotbalový stadion Miroslava Valenty (obrázek číslo 2) se nachází v městské zástavbě Uherského Hradiště. Město svým přístupem k tělovýchově a sportu, jakožto podporovatel této oblasti provedlo modernizaci stadionu, který byl v roce 2003 slavnostně otevřen. Stavební úpravy představovaly pro město jednu z největších investic v historii města. Nyní stadion patří mezi nejlépe vybavené stadiony v ČR. Jeho významnou dominantou jsou čtyři sloupy osvětlení, tzv. „soví oči“.

Stadion je rozdělen do čtyř tribun, které jsou označeny písmeny A, B, C, D, tak jak je znázorněno na obrázku číslo 3. Největší nebezpečí se odehrává v tribuně hostů D a to D4 a D5, kde je tzv. kotel. Dalším rizikovým místem je tribuna B3, kde mají své místo domácí fanoušci.

Obr. 2 Městský fotbalový stadion v Uherském Hradišti [Zdroj: 9]

Celková kapacita stadionu je 8 000 lidí. Nejvíce návštěvníků se vejde na východní tribunu a to 2 630 osob. Tribuna západní má kapacitu 1 950, jižní 1 720 a severní 1 700 osob.

Obr. 3 Plán fotbalového stadionu Miroslav Valenty v Uherském Hradišti [Zdroj: 16]

5.2 Fotbaloví fanoušci Fanaticos

Skalní fanoušci 1. FC Slovácko vystupují pod názvem „Fanaticos“. Mají své webové stránky, kde prezentují své články, rozhovory, fotografie a další poznatky z průběhu utkání, též mají svůj blog fanoušků, motto, logo, hymnu, chorály aj. Fanoušci se účastní všech fotbalových utkání a jsou jeho nepostradatelnou součástí. Dodávají utkání tu správnou atmosféru, ale

představují i určitá nebezpečí, například spojená s výtržnostmi na stadionech, a také tím, že při utkáních užívají zábavní pyrotechniku. Atmosféry dvou extrémů (na obrázcích 4 a 5) na jedné straně podpora, euforie, adrenalin, no prostě fanklub, jaký by si každý fotbalový tým mohl přát a na straně druhé je znázornění, které evokuje násilí, hrubost a neovladatelné emoce.

Obr. 4 a 5 *Fanoušci Fanaticos FC Slovácka* [Zdroj: 5]

5.3 Bezpečnostní opatření klubu a používané metody soukromé bezpečnostní služby

„Soukromá bezpečnostní služba při dodržování veřejného pořádku na stadionech se řídí právními podmínkami, do kterých spadá zákon 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších novel a doplňků, zákon 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod, zákon 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, zákon 65/1965 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, zákon o zbraních a střelivu 119/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zákon 40/2009 Sb., trestní zákoník, zákon o přestupcích 200/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů a rovněž i zákon 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů“ [21].

Fotbalový klub FC Slovácko využívá spolupráci (na základě mandátní smlouvy) se SBS (v tomto případě je to soukromá bezpečnostní agentura B. D. Safety) širokou škálu bezpečnostních opatření a metod při dodržování pravidel vlastního návštěvního řádu stadionu, který tvoří závaznou směrnici vyhlášenou provozovateli stadionu. K ochraně a bezpečnosti osob klub využívá různých bezpečnostních metod, které jsou blíže popsány v kapitole 4.2.

Klub však převážně ve spolupráci se SBS využívá metodu fyzické ochrany při vytváření ochranných koridorů, kdy pracovníci vykonávající fyzickou ochranu na stadionu zabraňují vzájemným střetům mezi skupinami fanoušků, zejména při vstupu na stadion a při jeho opouštění. Tato metoda spolehlivě funguje s podporou technických prostředků, které klub také aplikuje v hojné míře. S využitím této metody je docíleno včasného a účinného zákroku proti osobám porušující pravidla návštěvního řádu.

Klub preferuje mechanické zábranné prostředky určené ke zvýšení bezpečnosti objektu. Jedná se zejména o vstupní brány, mříže a oplocení celého stadionu, jednotlivých tribun zvláště kotle (ten je z bezpečnostních důvodů ohraničen vysokým pletivem). Tato skutečnost podléhá regulím ČMFS a je podmíněna účastí klubu v prvoligové soutěži.

Bezpečnostní strategie klubu a bezpečnostní agentury v oblasti technického zabezpečení vychází z plochy stadionu, ze stání a stavebních úprav, dále jde o závislost na finančních prostředcích určených na oblast zabezpečení.

Městský fotbalový stadion Miroslava Valenty v Uherském Hradišti je přizpůsobený přísným technickým požadavkům pro konání mezinárodních utkání a podle toho jsou použity strategie klubu a bezpečnostní agentury.

Stadion využívá k zajištění bezpečnému průběhu utkání:

- kamerový systém: fotbalový stadion je monitorován kamerovým systémem, ač je tento systém zastaralý, je však stále dostačující pro případné potřeby pořadatele či policie. Kamerové snímače jsou na vstupních tribunách. Ze strany domácích tyto kamery neposkytují příliš detailní záběry. Předpokladem je, že domácí fanoušci nebudou provozovat výtržnosti na „svém“ stadionu. Podrobnější monitoring je však nepostradatelný ze strany vstupu hostujících návštěvníků, kde je potřeba podrobných záběrů. Další kamery (s třistašedesátistupňovým úhlem záběru pohledu) jsou umístěny v každém rohu kabinového prostoru na hlavní tribuně. Pokud je v průběhu utkání vysledována trestná činnost nebo jiné delikty porušující pravidla návštěvního řádu, je po skončení utkání jedinec páchající tyto protiprávní skutky dohledán a případně sankcionován nebo jinak potrestán;
- vstupní terminály: používaný vstupenkový a pokladní systém patří k moderním prvkům určeným pro sportovní zařízení. Elektronický odbavovací systém účinně

zefektivňuje komfort a produktivitu prodeje lístků na pořádané akci a zajišťuje i 100% kontrolu návštěvníků, kteří se této akce účastní. Vedle automatizace rutinní práce systém umožňuje průběžnou plnou kontrolu provozovatele. Výhodou terminálových vstupních systému patří okamžitý přehled o tržbách pokladen, informace o prodeji vstupenek, počtu návštěvníků a jejich struktuře, průběh akce z hlediska zaplňování hal a podobně;

- oddělené sekce: Městský stadion v Uherském Hradišti má taktéž na hlavní tribuně u oddělené sekce pro představitele a delegáty ČMFS vyčleněný prostor pro policejní dohled;
- režimová opatření: *„podstatná část režimových opatření vychází především z návštěvního řádu, ve kterém jsou stanoveny pravidla chování a různá omezení pro osoby navštěvující stadion. Z komerčně bezpečnostního hlediska se jedná o významnou metodu, jejíž úspěch a efektivita se odvíjí od kvality předběžné bezpečnostní kontroly a kvalifikace řídicích a výkonných pracovníků SBS. Kromě návštěvního řádu, který je vyvěšen u každého vstupu na stadion, zahrnují režimová opatření i jiné formy prevencí nebo informačních vývěsek, jde například o odlišení pracovních oděvů, odlišení visaček, zákaz vnášení alkoholu, zákazy kouření nebo manipulaci s otevřeným ohněm, zákazy vstupu do prostor, které nejsou určeny pro veřejnost a jiné další omezení dle potřeb klubu a charakteru chráněného objektu“* [21].

„Do strategie bezpečnostních služeb je zahrnuta i metoda propustkového zajištění, jejíž hlavním smyslem je zajistit režim vstupů, případně vjezdů do objektu stadionu. Městský stadion v Uherském Hradišti poskytuje celkově tři vstupy, jimiž mohou fanoušci do objektu stadionu vstupovat“ [21].

Hostující fanoušci vstupují na tribunu z opačné strany než domácí fanoušci. Oba vstupy spojuje úzký průchod, ten je však z bezpečnostních důvodů při rizikových zápasech uzavřen, aby nedošlo k případným střetům rizikových fanoušků.

Na jižní tribuně D je vstup hostujících fanoušků, který ústí do sektoru D5, ten je oddělen od vedlejších sektorů D1 až D4 vysokým oplocením, sítěmi a branami.

Stadion dále disponuje čtyřmi vjezdy, dva z nich slouží převážně pro hasičské a záchranné jednotky a také pro vstup policejních jednotek (při zásahu v objektu stadionu proti fanouškům) nebo také slouží jako únikové cesty ze stadionu.

Pro domácí hosty je určen hlavní vstup, který slouží pro příchod na část tribuny jih a celou hlavní tribunu západ odkud je průběh zápasu sledován hlavním pořadatelem, delegáty svazu, vedením klubu či příslušníkem obecní policie, který monitoruje situaci problematických diváků;

- metody výstražných nápisů a značek: Tato metoda je zaměřena na výstražné tabule a vývěsky sdělující nejrůznější zákazy, pomocí nich sděluje preventivní opatření klubu. Jde především o vyznačení únikových a požárních cest nebo formou samolepek a nápisů se snaží návštěvníky informovat, že je objekt stadionu střežen bezpečnostní službou;
- metody přesvědčování: pracovníci SBS využívají rovněž metodu přesvědčování, kdy vhodným přístupem přesvědčují návštěvníky stadionu, aby upustili od protiprávního jednání proti chráněnému předmětu ochrany, který SBS zajišťují;
- metody obranných zákroků nebo metodu užití cvičeného psa: v případě neuposlechnutí pořadatele nebo kteréhokoliv z pracovníků SBS je těmto pracovníkům umožněno uplatnit tyto dva druhy metod, při jejichž aplikacích musí respektovat platné právní úpravy.

5.4 Spolupráce Policie České republiky a fotbalového klubu

Tato podkapitola byla provedena metodou *rozhovoru* s příslušníkem PČR. Před touto schůzkou bylo připraveno několik otázek, které byly následně zodpovězeny a byly shrnuty do závěrečné zprávy, která je níže uvedena (více v podkapitole 5.4.2).

5.4.1 Průběh bezpečnostních opatření před rizikovým fotbalovým utkáním

Před každou fotbalovou sezonou je provedeno rozlosování utkání. Losem se určí, kdy, kde a s kým bude fotbalový tým hrát. Na základě tohoto rozpisu provede velitel PČR vyhodnocení společně s vedením slováckého klubu, je-li utkání rizikové, či nikoliv. Tento posudek se dělá na základě závěrečných zpráv z předchozího období. Označení rizikového zápasu může být však v průběhu fotbalové sezony pozměněno. Záleží na tom, jak se ten dotyčný problémový fanklub chová v dané fotbalové sezoně.

Jestliže je fotbalové utkání označeno jako rizikové, uskutečňuje se v dostatečném časovém předstihu schůze. Hlavním úkolem této schůze je projednávání stávajících i budoucích bezpečnostních opatření, postupů a rizik souvisejících s tímto zápasem a v případě zjištění

nedostatků je nutností tyto nedostatky včas odstranit. Zúčastněnými jsou zástupci klubu, členové PČR, HZS a delegátů svazu.

5.4.2 Bezpečnostní opatření ze strany policie na uherskohradištském stadionu

Jako preventivní opatření na uherskohradištském stadionu se provádí pravidelná cvičení v blízkosti sektoru hostujících fanoušků, na kterém se připravují brněnské policejní složky o počtu 150 až 200 členů zaměřené na zvládnání problémových fanoušků ve skutečných situacích, které se mohou při utkáních nastat.

Dalším krokem PČR (před utkáním) je instruktáž policejních jednotek z řady policistů dopravní, pořádkové a kriminální služby. Policisté ze Speciální pořádkové jednotky, Krajské pořádkové jednotky a členové antikonfliktního týmu. Na instruktáži (obrázky číslo 6 a 7) jsou jednotky seznámeny s bezpečnostními opatřeními na zajištění veřejného pořádku. Zde jsou velmi důležité informace o přípravách hostujících fanoušků na dané utkání, které jim zajišťují příslušníci kriminální policie.

Obr. 6 a 7 Instruktáž příslušníků Policie ČR [Zdroj: 15]

V případě že při rizikovém utkání selže bezpečnostní opatření ze strany pořadatelské služby a SBS v areálu stadionu nastupují na scénu jednotky těžkooděných policistů, a to na vyžádání pořadatele utkání.

Stejně tak tomu bylo při rizikovějším utkání mezi FC Slováckem a FC Spartou v listopadu roku 2010. Nestalo se tak na stadionu, ale v diváckém zázemí za tribunu, kde fanoušci Sparty začali demolovat část zařízení na samotné tribuně a poté začali ničit vybavení sociálního zařízení pod tribunu. Bezpečnostní agentura se snažila probíhající vlnu agrese a vandalství zvládnout, ale v okamžiku, kdy se situace začala zhoršovat, požádala o zásah policisty. Proti agresivním spartanům nastoupilo bezpečnostní agentuře na pomoc pětadvacet policistů z brněnské Speciální pořádkové jednotky. V několika málo okamžicích společnými

silami policisté vytlačili fanoušky zpět do jejich vyhrazeného sektoru pro hosty. Po tomto zákroku se už fotbal mohl dohrát bez jakéhokoli omezení a potřeb dalšího vynuceného zásahu policie. Odhadovaná škoda, kterou vandalové způsobili, se pohybovala kolem padesáti tisíc korun. Nebylo poškozeno jen zařízení klubu, ale také byla poškozena dvě osobní auta. Aby nebylo málo těchto výtržností, fanoušci při útoku používali pyrotechniku a ocelové kuličky, které dokázali pronést na stadion i přes bezpečnostní prohlídky u vchodu.

Zápas se odehrál před vyprodanými tribunami, na kterých bylo přes osm tisíc diváků, mezi nimiž bylo přes pět set fanoušků Sparty. Do bezpečnostního opatření bylo nasazeno na šedesát policistů, kteří dohlíželi na bezpečnost a veřejný pořádek i po skončení utkání. K žádnému dalšímu incidentu ani vyhrocené situaci po ukončení zápasu nedošlo. Skupinu spartánských fanoušků doprovázeli policisté i při jejich cestě ve vlaku, což bylo další efektivním bezpečnostním opatření a vedlo k plynulosti běžného provozu.

5.5 Bezpečnostní opatření při konkrétním fotbalovém utkání

V této části jsem se zaměřila pomocí metody pozorování na bezpečnostní opatření, kterých bylo použito před a v průběhu fotbalového utkání mezi 1. FC Slovácko a FC Sigmou Olomouc dne 24. 11. 2012 v Uherském Hradišti.

Opatření policie bylo zahájeno ještě před očekávaným příjezdem vlaku na zmiňované utkání. Na ulici Prostřední, dále na Mariánském a Masarykově náměstí se pohybovalo několik jednotek příslušníku Policie ČR, jak těžkooděnců (v tranzitech i přímo na ulici), tak příslušníků dopravní policie (v osobních autech), kteří monitorovali situaci fanoušků FC Sigmy (obrázek číslo 8). Předpokládaný počet hostujících fanoušků byl 150 - 300. Ti se po příjezdu vlakem rozešli do několika místních pohostinství. Žádné výtržnosti, kromě drobné pyrotechniky a pokřiků podporujících jejich tým nebyly zaznamenány.

Obr. 8 Policejní doprovod fanoušků [Zdroj: 15]

V 16:00 fanoušci měli sraz na Masarykově náměstí a s pomocí doprovodu příslušníku policie se přemístili na místní fotbalový stadion Miroslava Valenty.

K další bezpečnostním opatřením patřila čtveřice policistů: jezdců se služebními koňmi, ti byli přítomni u hlavní křižovatky v blízkosti kina Mír a v okolí stadionu byli přítomni další policisté (jeden z nich byl psovod).

Při koupi vstupenky bylo zjištěno další bezpečnostní opatření a to, že si z místa poklady nemůže domácí host koupit vstupenku na tribuny hostujících návštěvníků (pouze na tribuna A, B, a C). U této poklady je zcela zablokován prodej vstupenek na tribunu D (sektor hostů). Původní záměr autorky byl, jelikož chtěla mít informace z první ruky, jít na utkání jako hostující návštěvník, což jí bylo následně rozmlučeno.

Vstupy do stadionu jsou opatřeny branami a terminály, které slouží k snadnějšímu provádění vstupních kontrol a osobních prohlídek diváků. Případné vstupní prohlídky provádí pracovníci soukromé bezpečnostní agentury B. D. SAFE. Za vstupními terminály jsou také přítomni pracovníci pořadatelské služby. Jejich pracovní zařazení mají vyznačeno nápisy na vestách.

Po příchodu ke stadionu hostující fanoušci převzali své místa k sezení na tribuně D, z bezpečnostních důvodů jim byly zpřístupněny pouze sektory D4 a D5, jelikož jejich návštěvnost je dostačující pro tyto 2 sektory. Ostatní sektory na tribuně D zůstali bez obsazení.

Na hrací ploše se kromě hráčů, rozhodčích, podavačů míčů a pořadatelské služby pohybuje i hlavní pořadatel, který zaujímá strategické místo u hrací plochy a v případě jakýchkoliv nepokojů či závažnějších porušení pravidel návštěvního řádu kontaktuje prostřednictvím telefonu umístěným v jeho blízkosti hlasatele, zástupce SBS nebo hasičský záchranný sbor a popřípadě i policii, s nimiž konzultuje další postup průběhu zápasu.

Začátek utkání začal včas v 17:00 bez jakéhokoliv narušení ze strany fanoušků. Ve 25 minutě tým FC Slovácka dal gól hostujícímu FC Sigmě Olomouc a to bylo „lehce oslaveno“ nejenom písňemi domácích fanoušků, ale i zábavní pyrotechnikou. Poté dal hlavní pořadatel pokyn hlasateli, který rozhlasovým hlášením oznámil bezpečnostní upozornění, určeno domácím fanouškům. „Používání pyrotechniky na stadionu je stále zakázáno!“ Toto hlášení bylo ještě jednou zopakováno, a to 1 minutu před koncem utkání, kdy bylo pyrotechniky (dýmovnic a římských svící) použito ve větší míře. Takovýmto způsobem může hlasatel vyzvat diváky až třikrát po sobě. Pokud se bezpečnostní službě nepodaří divákům zamezit v dalších

nebezpečných projevech, je v oprávnění hlavního pořadatele utkání přerušit nebo také zcela ukončit, čehož si jsou fanoušci jistě dobře vědomi.

Další bezpečnostní hlášení proběhlo 20 minut před koncem utkání pro hostující fanoušky, a to aby neopouštěli stadion do 10 minut po skončení fotbalového utkání. Celkem toto hlášení bylo oznámeno třikrát.

Jelikož utkání bylo vyrovnáno a skončilo remízou 1-1 (gól FC Slovácku vrátili ve 30 minutě), byli obě strany spokojeny a fanoušci neměli zvláštní důvod k protiprávním jednáním.

Z mého pohledu bezpečnostní opatření tohoto konkrétního utkání bylo ze strany PČR velmi nadhodnoceno. V centru města se na první pohled pohybovalo mnoho policejních příslušníků (okolo 60 osob), což nebylo vůbec potřeba. Hostující fanoušci se pohybovali v malých skupinkách, nikterak nepůsobící výtržnosti, kromě pokřiku. V poklidu se přemístili za doprovodu policejních bezpečnostních jednotek na stadion.

Zde však došlo k pochybení SBS, kdy nebyla provedena řádná kontrola domácích Fanaticos, a ti si přes vstupní kontrolu dokázali přenést zábavní pyrotechniku a dýmovnice. Tady by bylo vhodné provést opatření k eliminaci tohoto problému (jedním z bodů SWOT analýzy viz níže v tab. č.:1 SWOT analýza fotbalového stadionu Miroslava Valenty).

5.6 Analýza metodou SWOT fotbalového stadionu Miroslava Valenty

Analýza SWOT spočívá ve vymezení silných a slabých stránek subjektu a příležitostí i hrozeb, které by mohly ovlivnit budoucnost daného subjektu. Je součástí strategického plánování společnosti, ale je využitelná i v jiných oblastech.

Cílem SWOT analýzy je komplexní vyhodnocení fungování ochrany a bezpečnosti osob. Klasifikuje jednotlivé faktory, které jsou rozděleny do čtyř výše uvedených základních skupin. Vzájemnou interakcí faktorů silných a slabých stránek na straně jedné vůči příležitostem a nebezpečím na straně druhé lze získat nové kvalitativní informace, které charakterizují a hodnotí jejich vzájemný střet.

V případě Městského fotbalového stadionu Miroslava Valenty je součástí při zpracovávání strategie a vlastních rozvojových programů stadionu, na jejichž základě se uskutečňují jejich podnikatelské aktivity. Slouží informativně jak vlastním pracovníkům, tak externím partnerům stadionu (externí bezpečnostní složky, např. PČR a SBS).

Z hlediska posouzení bezpečnosti a ochrany je SWOT analýza pro Městský Stadion Miroslava Valenty stanovená takto (tabulka číslo 1). V tabulce číslo 2 je provedeno následné porovnání jednotlivých stránek pomocí rozhodovací analýzy.

Tab. 1: ANALÝZA SWOT - strategie ochrany a bezpečnosti

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
Zavedený a fungující bezpečnostní management FC Slovácka	Financování
Kvalifikovaný a zaškolený personál, pořadatelé i pracovníci SBS	Není nutnost registrace na jméno fanouška
Stadion je technicky uzpůsoben pro hru v nejvyšší ligové soutěži (i mezinárodní)	Chybějící legislativa týkající se pyrotechniky
Preventivní cvičení PČR	Absence detekčních systémů aj.
PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
Modernizace v podobě bezpečnostních prvků	Tlak na snižování stavu příslušníků PČR
Prodej vstupenek na jméno	Útok fanoušků
Spolupráce (stáže) na fotbalových utkáních v zahraničí (např. v Anglii)	Požár při užití pyrotechniky
Kladený důraz na bezpečnost osob ze strany EU	Vandalismus

[Zdroj: Vlastní]

Tab. 2: Porovnání jednotlivých stránek pomocí rozhodovací analýzy

		INTERNÍ PROSTŘEDÍ											
		SILNÉ STRÁNKY			V	H	VH	SLABÉ STRÁNKY			V	H	VH
POZITIVA	S1	Zavedený a fungující bezpečnostní management FC Slovácka	0,3	4	1,2	W1	Financování	0,3	-4	-1,2	NEGATIVA		
	S2	Kvalifikovaný a zaškolený personál, pořadatelé i pracovníci SBS	0,3	4	1,2	W2	Není nutnost registrace na jméno fanouška	0,2	-2	-0,4			
	S3	Stadion je technicky uzpůsoben pro hru v nejvyšší ligové soutěži (i mezinárodní)	0,3	4	1,2	W3	Chybějící legislativa týkající se pyrotechniky	0,2	-4	-0,8			
	S4	Preventivní cvičení PČR	0,1	3	0,3	W4	Absence detekčních systémů	0,2	-3	-0,6			
Součet			1	-	3,9	Součet			1	-	-3		

Pokud bude stadion využívat příležitostí, které nabízí zejména Evropská unie a spolupráce se zahraničními kluby, bude možné eliminovat dopad definovaných slabých stránek.

S hrozbami, kterými se v této branži musí stadion potýkat, bohužel nemůže žádným způsobem eliminovat. Působením managementu na vrcholné úrovni je možné dosáhnout dílčích úspěchů a částečně tak jejich dopad snížit.

5.7 Dotazníkové šetření

Při samotné realizaci otázek v dotazníku jsem postupovala tak, aby veškeré požadované otázky byly věcné a pochopitelné. Abych dotazníkovým výzkumem splnila očekávaný cíl, záměrně se snažila vyvarovat sugestivním otázkám. Všem respondentům bylo zaručeno, že vyhodnocení dotazníku je naprosto anonymní a poslouží výhradně k účelům bakalářské práce.

Sběr informací je proveden primárním výzkumem, konkrétně je použit kvantitativní výzkum. Cílem výzkumu je získání reprezentativních výsledků, směřovaných na ochranu a bezpečnost při rizikovém fotbalovém utkání a dále od dotazovaných osob zachytit názory a postoje k této problematice.

Dotazníky byly rozeslány pomocí sociální sítě Facebook fanouškům fotbalového klubu 1. FC Slovácko a přátelům, ovšem návratnost nebyla vůbec úspěšná, celkem 12 dotazníků. Z toho důvodu byli pro vyplnění dotazníků osloveni kolegové, studenti z vysoké školy UTB Zlín v Uherském Hradišti a dále studenti Gymnázia Uherského Hradiště. Dotazníky byly respondentům předány osobně. Otázky nejsou zaměřeny primárně na fotbalové fanoušky, jde celkově o názor a postoj lidí k této problematice.

Před samotným zahájením sběru dat, byla provedena zkouška na pěti respondentech, poté byly provedeny drobné úpravy nedostatků a finální podoba je uvedena v příloze P I - Dotazník.

Návratnost dotazníků 89 %, to znamená, že ze 100 rozdaných dotazníků jsem obdržela 86 správně vyplněné a 3 nesprávně vyplněné. Tudíž vyhodnocení testu bylo provedeno z 86 dotazníků. I přes počáteční neúspěch s elektronicky zasláným dotazníkem následně sledávám úspěšnou a rychlou návratnost u předávané formy dotazníků. Získaný počet dotazníků je dostačující pro vyvození závěrů.

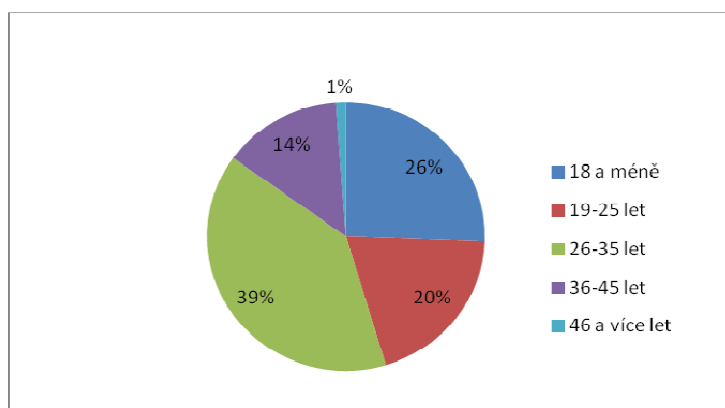
Samotné vyplňování trvalo respondentům v průměru 4 minuty, což byl dle mého názoru rozhodující faktor pro velkou ochotu ke spolupráci.

5.6.1 Výsledky výzkumu

Výsledky dotazníkového výzkumu jsou níže zobrazeny v grafické podobě a také stručným popisem.

Graf 1: V jakém jste věkovém rozmezí?

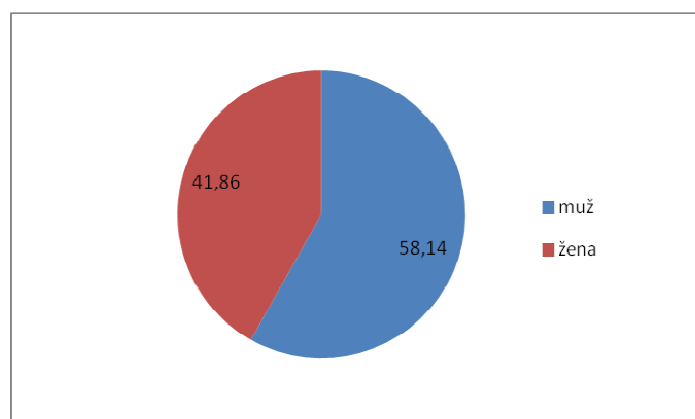
Vyhodnocením otázky 1. (graf číslo 1) bylo zjištěno, že ve věkovém rozmezí 18 a méně let bylo osloveno 22 respondentů (25,58 %), ve věkovém rozmezí 19 až 25 let bylo osloveno 17 respondentů (19,77 %), ve věkovém rozmezí 26 až 35 let bylo osloveno 34 respondentů (39,53 %) a ve věku 36 let a více bylo osloveno 12 respondentů (13,95 %). Pouze 1 dotazovaný (1,16 %) byl ve věku 46 až více let. Z vyhodnocení této otázky je tedy patrné, že nejpočetnější skupinou respondentů byli převážně mladí lidé.

Graf 1 Věkové rozmezí respondentů [Zdroj: *Vlastní*]

Graf 2: Jaké je Vaše pohlaví?

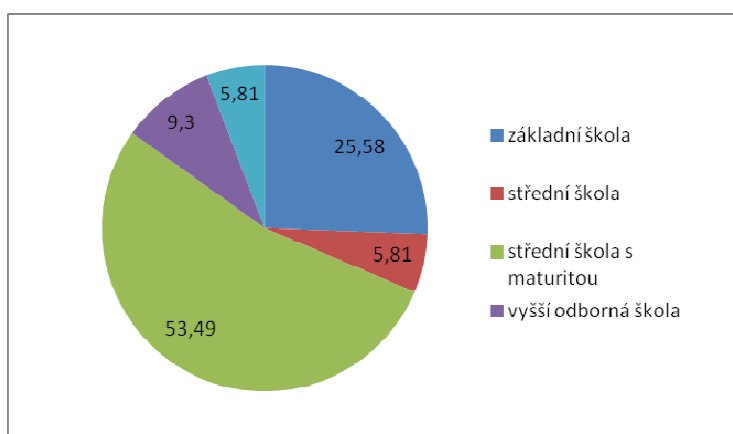
Vyhodnocením 2. otázky (graf číslo 2) bylo zjištěno, že mezi respondenty převládali muži a to v počtu 50 (58,14 %), zbytek tvořily ženy v počtu 36 (41,86 %).

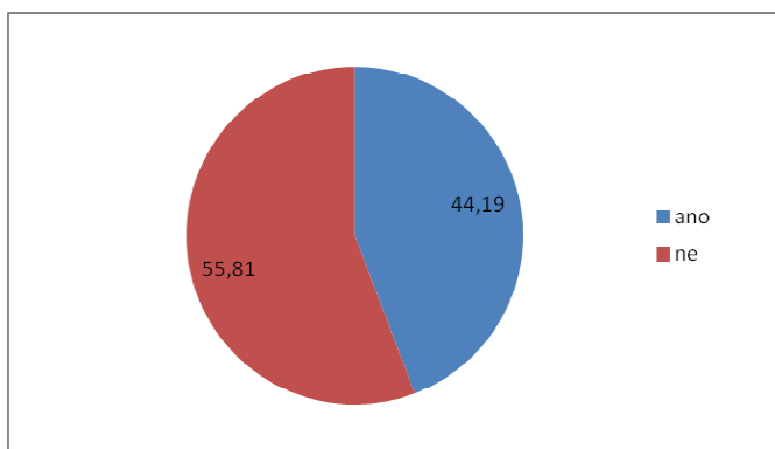
Graf 2 Pohlaví respondentů [Zdroj: *Vlastní*]

Graf 3: Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

Respondenti byli dotázáni na výši jejich konečného vzdělání (graf číslo 3), výsledky byly následující. Nejvyšším počtem dotazovaných bylo se středoškolským vzděláním s maturitou, a to v počtu 46 respondentů (53,49 %). Se základním vzděláním bylo 22 respondentů (25,58 %), s vyšší odbornou školou 8 (9,30 %). Se shodným počtem 5 dotazovaných (5,81 %) byli respondenti se středoškolským vzděláním a s vysokoškolským vzděláním.

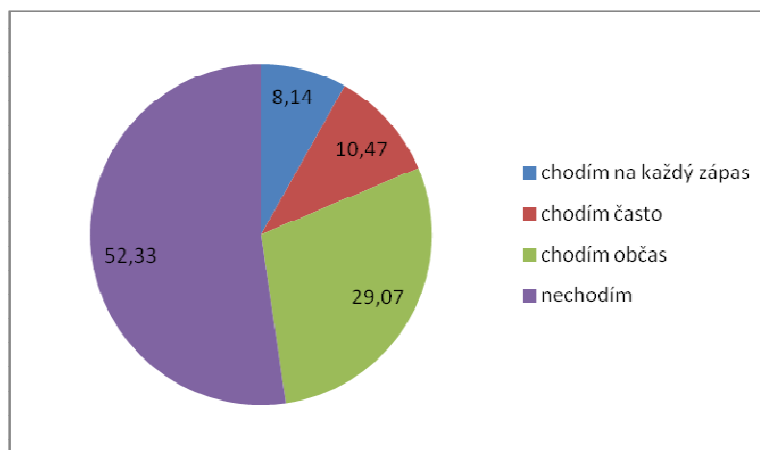
Graf 3 Nejvyšší dosažené vzdělání [Zdroj: *Vlastní*]**Graf 4: Jste fanouškem FC Slovácko?**

U otázky 4. (graf číslo 4) bylo mým předpokladem, že odpověď bude znít ano, ale zjistila jsem, že se mi podařilo oslovit více respondentů v počtu 48 (55,81 %), kteří nefandí tomuto týmu. Fanoušků FC Slovácka bylo celkem 38 (44,19 %).

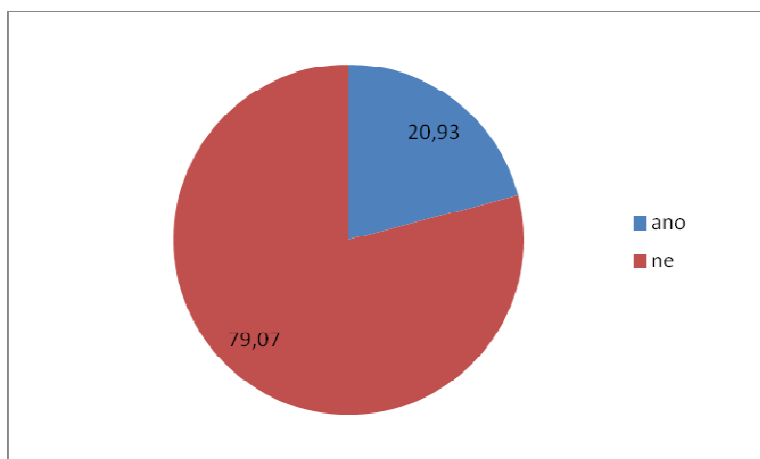
Graf 4 Fanoušci FC Slovácko [Zdroj: *Vlastní*]

Graf 5: Jak často navštívíte utkání FC Slovácko?

Otázky 4. a 5. v podstatě na sebe navazují (graf číslo 5). Tyto otázky jsem uvedla spíše ze zvědavosti, zda se mi podařilo narazit mezi dotazovanými na skutečné fanoušky a také, zda navštěvují a jak často fotbalové utkání. Dotazovaných co nechodí vůbec na fotbalová utkání je více jak polovina 45 (52,33 %), těch co chodí občas je 25 (29,07 %), těch co chodí často je 9 (10,47 %). Pouze 7 (8,14 %) dotazovaných chodí na každý zápas.

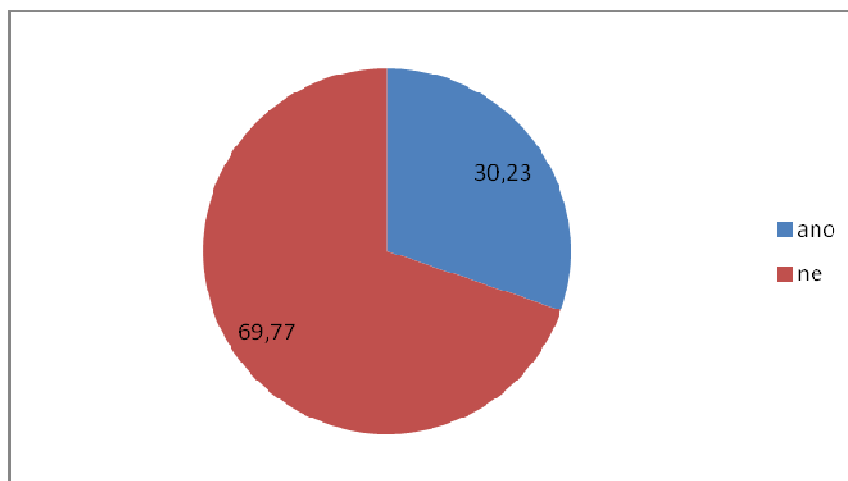
Graf 5 Návštěvnost utkání [Zdroj: *Vlastní*]**Graf 6: Četl/a jste si někdy Návštěvní řád stadionu?**

Dotazovaných s odpovědí ne bylo v celkovém počtu 68 (79,07 %) a odpovědi ano 18 (20,93 %). (graf číslo 6)

Graf 6 Čtení návštěvního řádu stadionu [Zdroj: *Vlastní*]

Graf 7: Víte o tom, že při porušení zakazů uvedených v návštěvním řádu může být uložena pokuta od 1.000,- až do výše 50.000,- Kč?

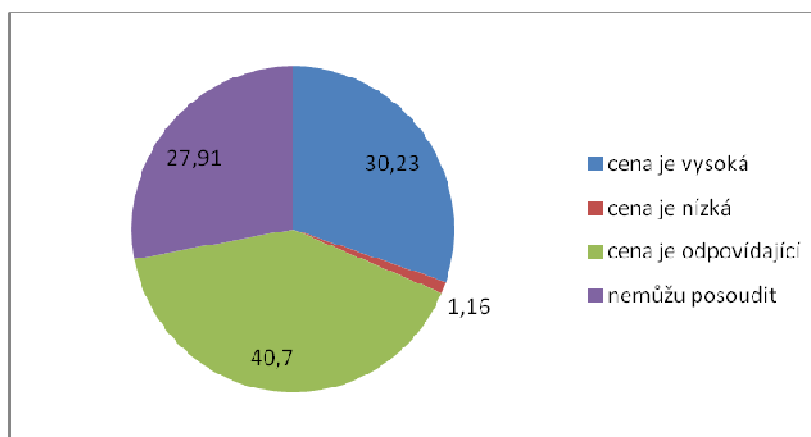
V 7. otázce (graf číslo 7) bylo navázáno na předchozí dotaz a bylo zjištěno, že 26 (30,23 %) dotazovaných i když nečetlo návštěvní řád, věděli o skutečnosti ukládání pokut v případě porušení návštěvního řádu. Odpověď ne označilo 60 (69,77 %) dotazovaných.

Graf 7 Porušení návštěvního řádu– uložení pokuty [Zdroj: *Vlastní*]

Graf 8: Myslíte si, že je výše vstupného (přibližně 150-250 Kč) odpovídající nabízené ochraně a bezpečnosti při fotbalovém utkání?

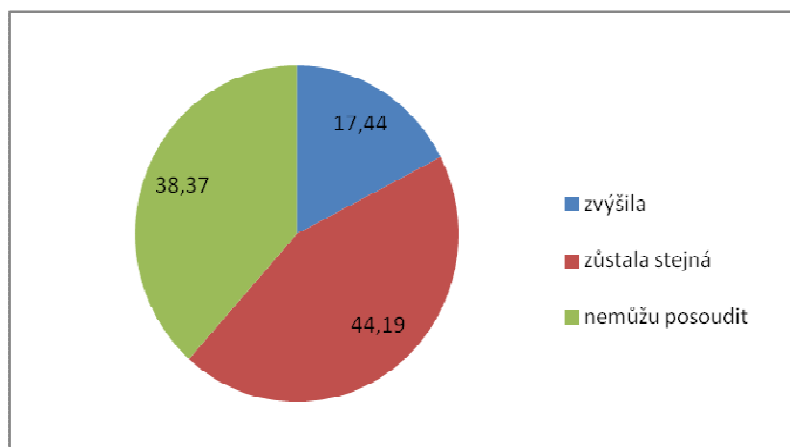
U otázky číslo 8. (graf číslo 8) jsem předpokládala, že odpověď bude cena je odpovídající, což se mi také potvrdilo. Převážná většina 35 (40,7 %) dotazovaných odpověděla cena je odpovídající. Téměř stejně vyhodnocení bylo u těchto dvou odpovědí, cena je vysoká 26 (30,23 %) a 24 (27,91 %) osob nemůžou tuto otázku posoudit. Pouze 1 (1,16 %) dotazovaný odpověděl, že cena je nízká.

Graf 8 Odpovídající výše vstupného [Zdroj: *Vlastní*]

Graf 9: Jaký je Váš názor? Při zvýšení vstupného, by se kvalita ochrany a bezpečnosti při fotbalové utkání:

Vyhodnocením otázky 9. (graf číslo 9) bylo zjištěno, že nejvíce respondentů v počtu 38 (44,19 %) zastává názor, že by ochrana a bezpečnost zůstala stejná při zvýšení ceny vstupného. Pouze 15 (17,44 %) respondentů zastává názor, že by se kvalita ochrany a bezpečnosti zvýšila. Celkem 33 (38,37 %) respondentů nedokáže tuto otázku posoudit.

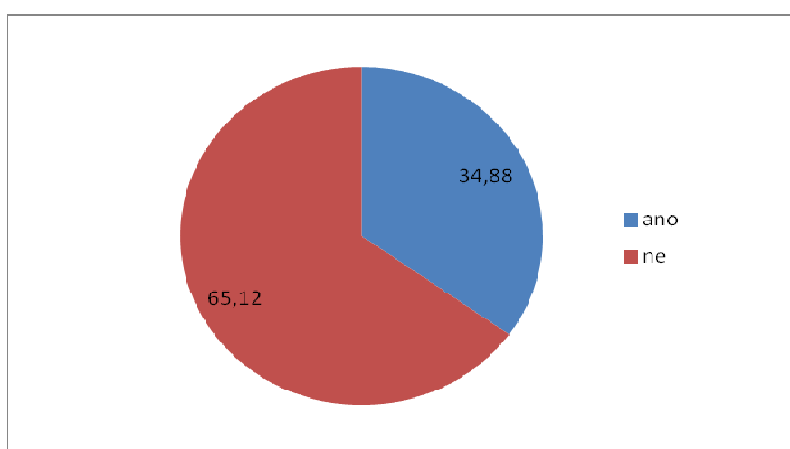

Graf 9 Výše vstupného ovlivní zvýšení kvality a bezpečnosti

[Zdroj: *Vlastní*]

Graf 10: Setkáváte se často s diváckým násilím při a také po fotbalovém utkání?

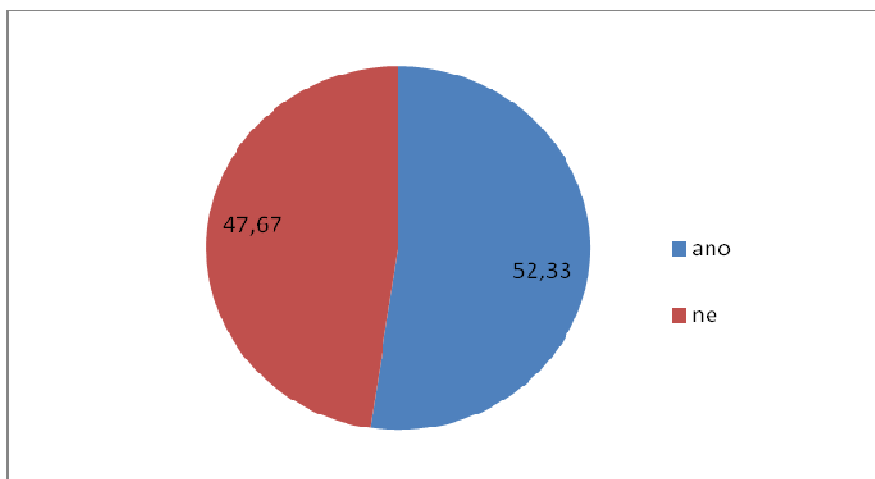
Odpověď ne uvedlo 56 (65,12 %) dotazovaných. Jen není jisté, zda z toho důvodu, že se s diváckým násilím skutečně při utkáních nesetkávají nebo protože na utkání nechodí? Zbylá jedna třetina 30 (34,88 %) uvedla, že se s diváckým násilím setkávají. (graf číslo 10)

Graf 10 Divácké násilí při fotbalovém utkání [Zdroj: *Vlastní*]

Graf 11: Zúčastnil/a jste se někdy utkání, při kterém byla použita zábavní pyrotechnika?

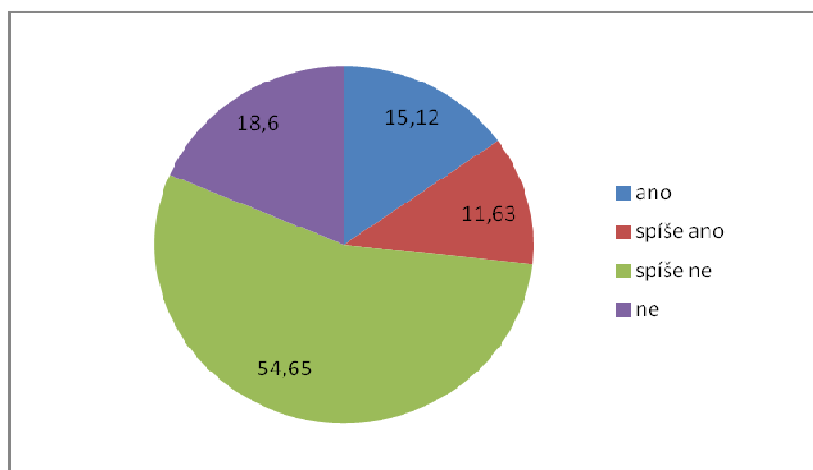
Vyhodnocením této otázky vyšlo najevo, že se s pyrotechnikou setkalo při utkáních více jak polovina 45 (52,33 %) dotazovaných. Odpověď by mohla být otázkou, zda by se skutečně něco nemělo dělat s legislativou upravující používání pyrotechniky na fotbalových utkáních. Ne odpovědělo 41 (47,67 %) dotazovaných. (graf číslo 11)

Graf 11 Zábavní pyrotechnika při fotbalovém utkání [Zdroj: *Vlastní*]

Graf 12: Zdá se Vám, že byla někdy podceněna ochrana stadionu při rizikovém zápase (FC Slovácko)?

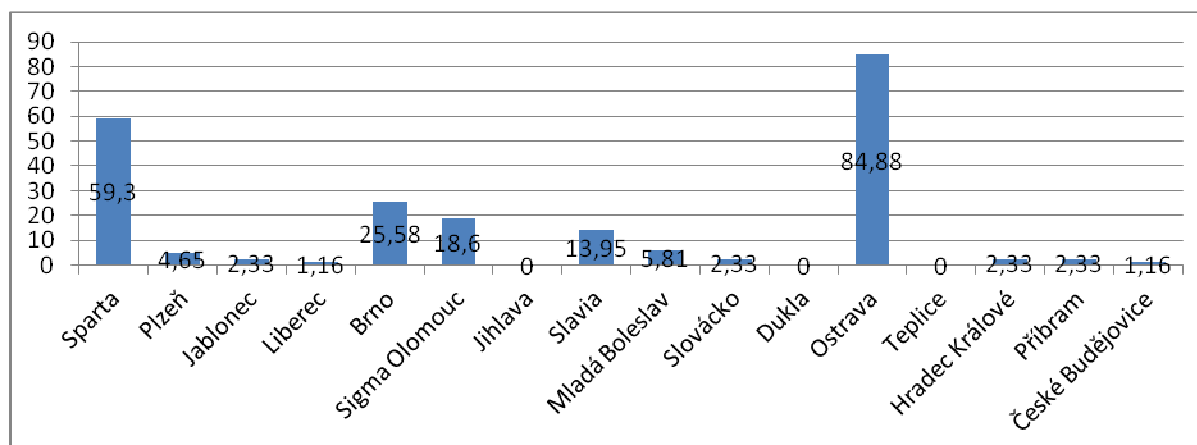
Otázka 12. (graf číslo 12) zkoumala, zda byla někdy podceněna ochrana stadionu při rizikovém fotbalovém utkání. Při těchto utkáních je ochrana jak stadionu, tak osob nezbytně nutná a tak jsem očekávala, dle své zkušenosti, že většina odpovědí bude záporná, což se mi také potvrdilo.

Graf 12 Podcenění ochrany [Zdroj: *Vlastní*]

Graf 13: Který z těchto týmů (Gambrinus ligy) se Vám zdá, nejvíce rizikový (můžete označit i více odpovědí)?

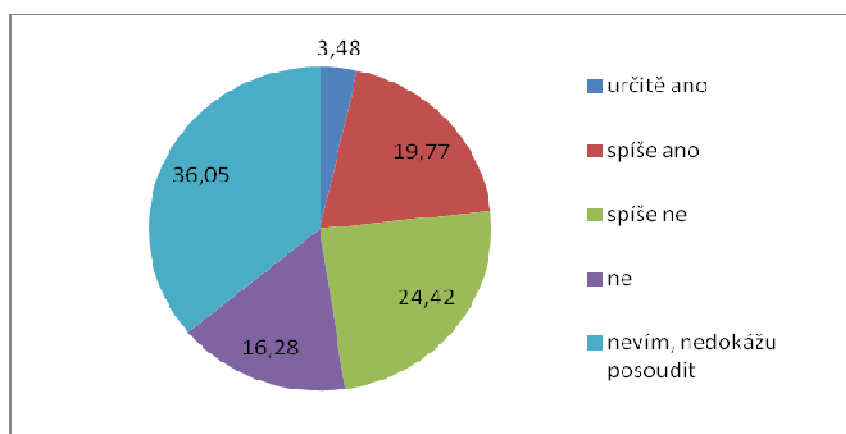
Zde, podle získaných informací jsou převážně problémovými týmy Sparta, Brno, Sigma Olomouc, Ostrava. Tímto vyhodnocením (graf číslo 13) došlo ke zjištění, že dotazováni i když nejsou pravidelnými fotbalovými diváky, mají přehled o tom, kdo patří mezi rizikové týmy.

Graf 13 Rizikovost utkání [Zdroj: *Vlastní*]

Graf 14: Domníváte se, že legislativa upravující pravidla k fotbalovým utkáním jsou v České republice dostačující?

Možnost odpovědi „nevím“, nedokážu posoudit, označilo nejvíce dotazovaných 31 (36,05 %), odpověď spíše ano, čili naprostou spokojenost s legislativou zvolili pouze 3 (3,48%) respondenti, možnost „spíše ano“ zvolilo 17 (19,77 %) dotazovaných. Pro variantu, že je legislativa „spíše nevyhovující“ se rozhodlo 21 (24,42 %) dotázaných a „naprostou nespokojenost“ s legislativou vyjádřilo 14 (16,28 %) respondentů (graf číslo 14).

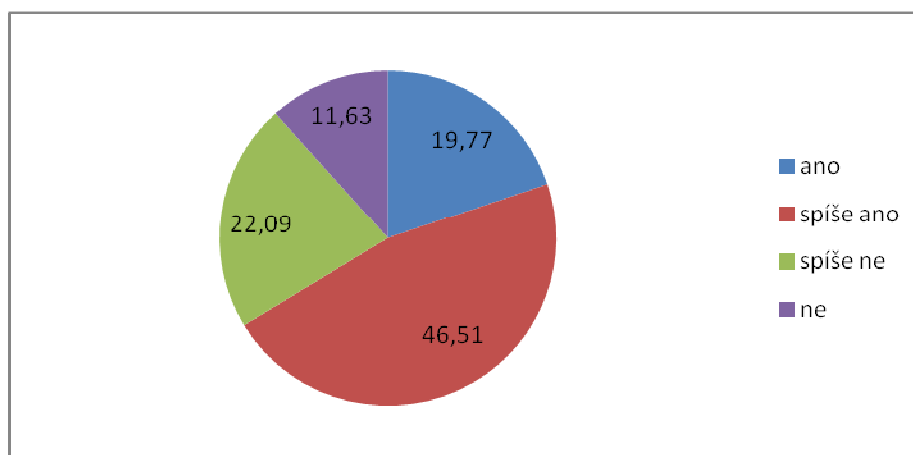
Graf 14 Dostačující legislativa [Zdroj: *Vlastní*]

Tedy celkem 36 což je 40,7 % dotazovaných odpovědělo spíše negativně. Obecně tedy můžeme chápat odpovědi respondentů tak, že přece jen jsou mezery v legislativě pojednávající o této problematice.

Graf 15: Myslíte si, že si návštěvníci rizikového fotbalového utkání uvědomují, jaké nebezpečí na ně mohou „číhat“ (výtržnictví, rvačka, ublížení na zdraví, škoda na majetku)?

Patnáctá otázka se soustřeďuje na informovanost diváků, jaké nebezpečí může nastat během fotbalového utkání. V tomto případě jsem očekávala, že by měly převládat odpovědi „ano“ a „spíše ano“.

Z grafu můžeme vysledovat víceméně potvrzení mé domněnky a naprostou převahu odpovědí je spíše ano s počtem 40 (46,51 %), u ano 17 (19,77 %) odpovědí. Pro odpověď spíše ne se rozhodlo 19 (22,09 %) respondentů a možnost ne označilo 10 (11,63 %) dotázaných. (graf číslo 15)

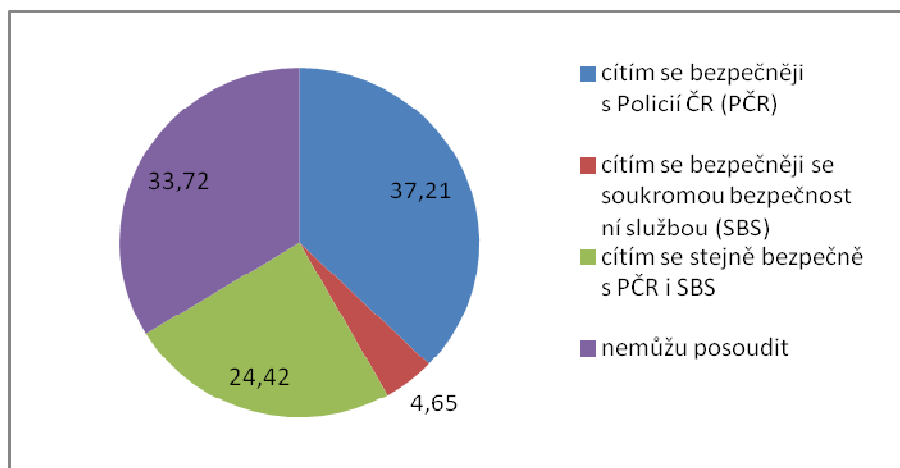

Graf 15 Informovanost diváků o nebezpečnosti utkání [Zdroj: *Vlastní*]

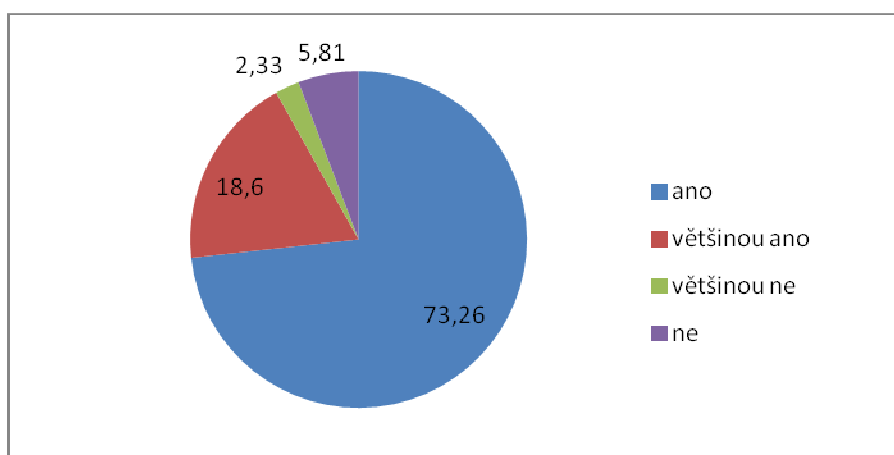
Graf 16: Jaký je Váš osobní pocit, s jakou nabízenou ochranou se cítíte bezpečněji (kdo Vám při fotbalovém zápase nabízí větší ochranu)?

Graf číslo 16 znázorňuje 32 dotazovaných (37,21 %) se cítí bezpečněji s Policií ČR, což může být způsobeno i tím, že většina lidí si myslí, že PČR mají větší pravomoce, než samotná SBS.

Dále 29 (33,72 %) dotazovaných se cítí stejně bezpečně s PČR a SBS a 21 (24,42 %) nedokáže tuto skutečnost posoudit. Pouze 4 (4,65 %) dotazovaní se cítí bezpečněji se SBS.

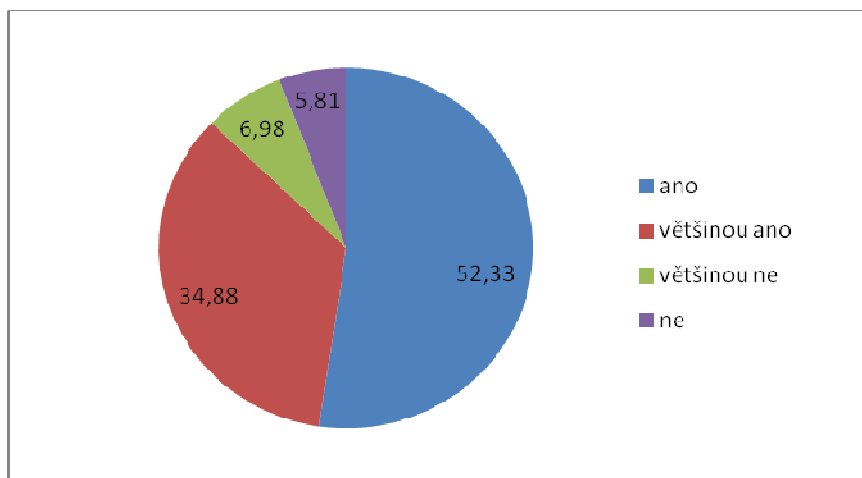
Graf 16 Nabízená ochrana [Zdroj: *Vlastní*]**Graf 17: Byly Vám všechny otázky srozumitelné?**

Celkem 63 (73,26 %) respondentů uvedlo, že veškeré kladené otázky v dotazníku jim byly srozumitelné. Většinou srozumitelné otázky byly celkově 16 (18,60 %) respondentům. Za většinou nesrozumitelné otázky hodnotili pouze 2 (2,33 %) respondenti a 5 (5,81 %) zbývajícím respondentů nebyly všechny otázky srozumitelné. (graf číslo 17)

Graf 17 Srozumitelnost otázek [Zdroj: *Vlastní*]**Graf 18: Vyhovovaly Vám varianty odpovědí?**

Po vyhodnocení poslední otázky (graf číslo 18) bylo zjištěno, že převážné většině respondentů v počtu 45 (52,33 %) dotazovaných vyhovovaly varianty odpovědí, celkovému počtu 30 (34,88 %) respondentů varianty většinou vyhovovaly. Pouze šesti (6,98 %) respondentům varianty odpovědí většinou nevyhovovaly a pěti (5,81 %) vůbec nevyhovovali. V drtivé většině tedy respondenti našli ve variantách odpovědí svůj názor a postoj. Výsledky poslední

otázky zcela jasně potvrzují spolehlivost výsledků a jejich dostatečnou vypovídací hodnotu pro formulování závěrů.

Graf 18 Varianty odpovědí [Zdroj: *Vlastní*]

5.7.1 Shrnutí výsledků výzkumu

Jak již bylo uvedeno v jedné z předešlých kapitol, respondenty byla skupina převážně studentů, jak denního studia na gymnáziu, tak i kombinovaného studia na vysoké škole. Mezi respondenty byli muži (58,14 %) i ženy (41,86 %) různého věku. Nejvíce ve věkovém rozmezí 26-35 let a to 39,53 %. Oslovení měli různou úroveň dosaženého vzdělání, více jak polovina 53,49 % dosáhla středoškolského vzdělání s maturitou. Mohu tedy říci, že se mi podařilo oslovit rozmanitou skupinu respondentů.

Z provedeného dotazníkového výzkumu, jehož cílem bylo zjištění od dotazovaných o jejich informovanosti, co slyší, jak jsou informováni v oblasti fotbalové problematiky a dále také zjištění názorů na současný stav bezpečnostních opatření při fotbalových utkání. To vše formuluji v následujícím závěru, který je pro mě také důležitý pro další část mé praktické části bakalářské práce.

Závěrem můžu dodat, že lidé jsou dostatečně uvědomělí, co se týká nebezpečí (spojeno s diváckým násilím) se kterým se mohou na stadionu setkat. Setkávají se s pyrotechnikou 52,33 %. Tato skutečnost byla autorce potvrzena i při konkrétním fotbalovém utkání (více v bodě 5.5 Bezpečnostní opatření při konkrétním fotbalovém utkání). Legislativa je spíše nevyhovující (celkem 40,7 %). U jedné ze stěžejních otázek – Zda byla někdy podceněna ochrana při rizikovém utkání? - byla autorce i z předešlých metod bakalářské práce potvrzena skutečnost, že ochrana a bezpečnost osob na Stadionu Miroslava Valenty je spíše vyhovující

a nebyla podceněna (spíše nebyla podceněna 54,65 % a nebyla podceněna 18,60 %). To vypovídá o dobře fungujícím bezpečnostním management FC Slovácka dále také jeho kvalifikovaný a zaškolený personál, pořadatelé i pracovníci SBS. A ještě dobře uzpůsobenou technickou stránku stadionu.

Dále dotazovaní mají přehled, který z fotbalových týmů představuje skutečné nebezpečí – Ostrava, Spatra, Brno, Sigma Olomouc, Slávia a naopak které jsou bezproblémové. Dotazovaní cítí větší bezpečí s PČR (37,21 % dotazovaných) i když zde hrozí do budoucna snižování stavu příslušníku PČR. Tudíž by tím mohla být narušena i bezpečnost při rizikových utkáních. Také si dotazovaní myslí, že vstupné v rozmezí 150,- až 250,- Kč, je odpovídající nabízené ochraně a v případě, že by se vstupné zvýšilo, tak by se kvalita ochrany na stadionu nezměnila.

Jak jsem již uvedla poznatky z předešlé praktické části a také body z tohoto dotazníkového šetření jsou pro mě důležitými body pro vypracování následující kapitoly 5.6 SWOT analýza fotbalového stadionu Miroslava Valenty.

6 NAVRHOVANÁ OPATŘENÍ

Pro Uhersko hradišský stadion a ne jen pro něj by se dalo v rámci vyšší bezpečnosti přijmout jako preventivní, sociální a výchovná opatření pro zlepšení práce s fanoušky, vytvořit zásady práce s fanoušky, založit pro ně informační centra, motivovat sportovní kluby, aby se svými fanoušky navazovaly užší vztahy, podporovaly zakládání oficiálních fanklubů a umožňovaly jim stát se nedílnou součástí života fotbalového celku, zvýšit povědomí klubů o úloze, kterou mohou hrát ve svém sociálním prostředí vnívat a cítit pravidla sportovních utkání v duchu „fair-play“. Vedení klubů by mohlo v rámci preventivního opatření rozvíjet dobré vztahy s fanoušky klubu. Tak jako mnohé evropské kluby zaměstnávají samotné fanoušky (na pozicích jako je šíření informací o klubu, prodej vstupenek, organizování utkání, pořádání společných cest na utkání, aj.), kteří fungují jako prostředníci mezi klubem a jeho fanoušky.

Když vezmu v potaz kolik jednotek PČR (Speciální pořádková jednotka = těžkooděnci, posila SPJ, Policejní motorizovaná jednotka, Obecní policie, Služba kriminální policie a vyšetřování, Antikonfliktní tým a další) se celkem účastní při rizikových zápasech, možná by stálo v úvahu popřemýšlet, zda by do budoucna nebylo lepší vytvořit profesionální bezpečnostní službu specializovanou na řešení násilí na stadionech. Je otázkou, proč si nebereme příklad i v oblasti zabezpečení ochrany a osob z jiných zemí například jako je Anglie, kde si podobné výtržnosti účastníci utkání nedovolí. Průběh jejich utkání probíhá bezproblémově a to při tom faktu, že je bezpečnost a ochrana zajišťována pro mnohonásobný počet diváků než u nás. Je faktem, že pro anglického fanouška je fotbalové utkání spíše svátek, než jen příležitost ke rvačkám a výtržnostem.

Je otázkou jestli se i u nás musí také stát něco takového jako v Anglii? Kde se stal jeden z nejvážnějších incidentů, kterým byl již zmiňovaný střet britských fanoušků týmu FC Liverpool s italskými fanoušky Juventus Turín na Heyselově stadionu v Bruselu, při kterém si chuligánské chování vyžádalo 42 obětí. A pak teprve nastalo razantní zakročení proti „výtržnostem“ na stadionu.

Jedním u příkladů by nám mohla být i Itálie, kde jsou jasně stanoveny povinnosti fotbalových klubů:

- vstupenky na jméno a očíslovaná sedadla,
- brány při vstupu jsou vybaveny detektorem kovů,

- kamerový systém uvnitř i vně stadionů,
- existence zábran mezi sektory fotbalových příznivců a mezi sektory a hřištěm,
- pravidelné tréninkové kursy pro pořadatele (stevardy) [11].

V ČR také nastali legislativní změny týkající se diváckého násilí, ale stále je taky problém se zábavní pyrotechnikou, který stále představuje velké riziko pro účastníky utkání. Myslím, že v tomto případě kluby spíše podporují tuto problematiku (nedostatečná vstupní kontrola).

Zde bych navrhovala, aby v případě použití pyrotechniky došlo rovnou k ukončení zápasu a ne až po třetím upozornění hlasatele. V případě pronesení pyrotechniky či zbraní by se dalo provést opatření v podobě rentgenových a detekčních zařízení jako na letištích. Jinak co se týká diváckého násilí, bych navrhovala místo některých přestupků rovnou trestné činy a to by si pak takový fanoušek rozmyslel, zda bude tropit na nebo v blízkosti stadionu výtržnosti.

Jakákoliv bezpečnostní opatření jsou samozřejmě otázkou financí, kterými ne všechny kluby oplývají. V tomto případě by se dalo provést financování v rámci některých dotačních fondů. Příležitost čerpání dotací z Evropských fondů využil i Městský fotbalový stadion Miroslava Valenty z důvodů, že Uherské Hradiště společně s dalšími pořadatelskými městy, Prahou a Olomoucí byly vybranými, pro průběh utkání mistrovství Evropy pro hráče do 21 let ve fotbale. Toto mistrovství se uskuteční v roce 2015.

Z tohoto důvodu je nepostradatelné, aby průběhu dvou následujících let došlo ke zkvalitnění infrastruktury a také k modernizaci stadionu. Pro tyto utkání je potřeba, aby normy odpovídaly představám Unie evropských fotbalových asociací (UEFA).

ZÁVĚR

Tato bakalářská práce byla zpracována na téma „Ochrana a bezpečnost osob při rizikovém fotbalovém utkání.“ Cílem práce bylo pojednání o bezpečnosti osob na Městském fotbalovém stadionu Miroslava Valenty při rizikovém zápasu.

V úvodní části bakalářské práce jsou zpracovány poznatky, vztahující se k této problematice, které jsou i následně využity jako podklad pro vypracování praktické části. V té bylo provedeno seznámení s Městským fotbalovým stadionem Miroslava Valenty, jeho fanoušky a užívanými bezpečnostními opatřeními klubu a používanými metodami soukromé bezpečnostní služby.

Díličích cílů práce bylo dosaženo pomocí několika metod:

- rozhovorem s policejním komisařem jsem zjistila, jakým způsobem se určují rizikové utkání, které policejní jednotky se těchto utkání účastní a jakých bezpečnostních opatření užívají
- pozorováním bylo zjištěno konkrétních opatření na fotbalovém stadionu Miroslava Valenty při utkání FC Slovácko – FC Sigma Olomouc
- analýzou SWOT jsem shrnula veškeré slabé, silné stránky, příležitosti a hrozby, které jsem zjistila prostřednictvím předešlých metod, dále je zpracovávám do vyhodnocovací analýzy a výsledek znázorňuji přehledně v grafické podobě.

Další částí výzkumu je získáno (pomocí dotazníkového šetření) reprezentativních výsledků, směřovaných na ochranu a bezpečnost při rizikovém fotbalovém utkání. Od dotazovaných osob byly zachyceny názory a postoje k této problematice.

Následně byla vypracována doporučení, která by mohla pomoci v dalším rozvoji bezpečnostních opatření na stadionu. Vytyčený cíl mohu považovat za splněný a věřím, že dosažené výsledky by mohli být přínosné pro fotbalové stadiony, na kterých se hrají rizikové utkání.

Pro Uhersko Hradišťský klub stejně tak i pro další kluby Gambrinus ligy je stále velkou hrozbou fotbalové chuligánství. V této nelehké ekonomické době, každý klub doslova bojuje o každého fanouška. A nedostatečný pocit bezpečí, může být jedním z důležitých faktorů, který fanoušky odradí od návštěvy stadionů. Fotbalový svaz se snaží udělat z fotbalu atraktivní a společenskou hru po vzoru západních zemí. Vzít však rodinu s dětmi

na rizikový zápas jako je Sparta Praha - Ostrava Baník je stále velmi nebezpečnou záležitostí.

Závěrem můžu dodat, že zabezpečení Uhersko Hradištského stadionu Miroslava Valenty je pro současný stav vyhovující, a však do budoucna bude nepostradatelné některé slabé stránky (např. modernizace zabezpečovacích prostředků) odstranit. Modernizace musí být realizována, i z toho důvodu, že v Uherském Hradišti bude probíhat v roce 2015 utkání mistrovství Evropy pro hráče do 21 let ve fotbale.

Uherské Hradiště bylo vybráno pro vynikající jméno fanouškovské obce a útulný stadion a vůbec „fotbalového a kulturního ducha“, který v tomto regionu panuje, což můžu také potvrdit.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] BEZPEČÍ NA SPORTOVNÍCH UTKÁNÍCH: *1. Manuál pro fotbalové kluby - Pořadatelská služba* str. 7, Ministerstva vnitra ČR, Obor bezpečnostní politiky, 2008 [online]. [cit. 10. 11. 2012]. Dostupné z: www.policie.cz/soubor/01-manual-pro-fotbalove-kluby.aspx
- [2] BEZPEČNOSTNÍ POLITIKA: *Kriminalita - Divácké násilí*. Ministerstva vnitra ČR, Obor bezpečnostní politiky, 2010 [online]. [cit. 5. 10. 2012] Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/kriminalita-146433.aspx?q=Y2hudW09Mg%3D%3D>
- [3] BÍLÁ, J. Anotace publikace LEHMANN, A.: *Povyk kolem fotbalu* [online]. [cit. 8. 11. 2012]. Dostupný z: http://aplikace.mvcr.cz/archiv200/casopisy/kriminalistika/2001/01_01/chulig.html.
- [4] BRABEC, F. *Hlídací služby*. Praha: Eurounion, spol. s.r.o., 1995. 259 s. ISBN: 80-85858-12-6.
- [5] FANOUŠCI FANATICOS FC SLOVÁCKA: Foto fotbalového utkání 1. FC Slovácko - SK Sigma Olomouc. FOTO J.A.M. *Www.fanaticos.cz: 1. FC SLOVÁCKO - SK SIGMA OLOMOUC* [online]. Uherské Hradiště: © 2008 Copyright fanaticos.cz & eLucky, 2008 [cit. 2013-02-08]. Dostupné z: http://www.fanaticos.cz/fotogalerie.asp?id_fotogalerie=131
- [6] JANDOUREK, J.; *Úvod do sociologie*. Praha: Portál, 2003. 211 s. ISBN 80-7178-749-3.
- [7] KYNOLOGIE: *Kynologie u ozbrojených sborů - Cz-pes.cz*, [online]. [cit. 19. 12. 2012]. Dostupné z WWW: www.cz-pes.cz/literatura-sl-kynologie-2.php
- [8] MAREŠ, M.; SMOLÍK, J.; SUCHÁNEK, M. *Fotbaloví chuligáni: Evropská dimenze subkultury*. Brno: Centrum strategických studií, 2004, 186 s. ISBN 80-903333-0-3.
- [9] MĚSTSKÝ STADION V UHERSKÉM HRADIŠTI: Foto fotbalového stadionu. *Www.fcslovacko.cz: 1. FC Slovácko - oficiální stránky*[online]. Uherské Hradiště: © Copyright 2011. 1. FC Slovácko, as & eLucky, 2011 [cit. 2013-02-08]. Dostupné z: <http://www.fcslovacko.cz/fotogalerie/10.html>
- [10] NÁVRHY OPATŘENÍ K ŘEŠENÍ PROBLEMATIKY DIVÁCKÉHO NÁSILÍ. Ministerstva vnitra České republiky, Odbor bezpečnostní politiky, 2008 [online]. [cit. 25. 10. 2012] Dostupný z: www.mvcr.cz/soubor/2008-11-priloha-mala-pdf.aspx

- [11] NIKL, J., VOLEVECKÝ, P. *Divácké násilí*. Praha: Vydavatelství Policejní akademie ČR, 2007, 7 s. ISBN 978-80-7251-249-2.
- [12] NOVELA ZÁKONA O PODPOŘE SPORTU: *Zákon č. 274/2008 Sb. ze dne 17. července 2008* [online]. [cit. 25. 10. 2012]. Dostupné z WWW: <http://www.mdcr.cz/NR/rdonlyres/57982699-9B11-4C4F-BE18004F69D9D02B/0/MicrosoftWord274.pdf>
- [13] NOVINKY: *Baníkovci si ještě před fotbalem dali se spartány do zubů, vysklili i obchod*, Právo. 2012 [online]. [cit. 10. 10. 2012] Dostupné z: <http://www.novinky.cz/krimi/280912-banikovci-si-jeste-pred-fotbalem-dali-se-spartany-do-zubu-vysklili-i-obchod.html>.
- [14] ORGANIZAČNÍ ŘÁD POŘADATELSKÉ SLUŽBY: *Základní povinnosti pořadatelské služby - článek 1*. 2009 [online]. [cit. 10. 12. 2012]. Dostupné z: nv.fotbal.cz/assets/Organiza_n_-_d-po_adatelsk_-slu_by_1.doc
- [15] POLICEJNÍ JEDNOTKY: Příprava na rizikové utkání. *Www.police.cz* [online]. 2010 Policie ČR, 2010 [cit. 2012-12-12]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/galerie/policiste-hlidalifanousky.aspx>
- [16] PLÁNEK STADIONU: Foto fotbalového stadionu Miroslava Valenty. *Www.fcslovacko.cz: 1. FC Slovácko - oficiální stránky* [online]. Uherské Hradiště: © Copyright 2011 1.FC Slovácko, a.s & eLucky, 2011 [cit. 2013-02-08]. Dostupné z: <http://www.fcslovacko.cz/planek-stadionu/33.html>
- [17] SEKOT, A. *Sociologické problémy sportu*. Praha: Grada, 2008. 160 s. ISBN 978-80-247-2562-8.
- [18] SLEPIČKA, P. *Sportovní diváctví* Praha: Olympia, 1990. 67 s. ISBN 80-7033-012-0.
- [19] SOUTĚŽNÍ ŘÁD FOTBALU: *Legis – 102 Soutěžní řád fotbalu, článek 21*, FAČR, 2004 [online]. [cit: 10. 12. 2012]. Dostupné z: nv.fotbal.cz/zprava.php?id=654
- [20] SMOLÍK, J. *Fenomén jménem fotbalové fandovství*. Právo, 2006 [online]. [cit. 8. 11. 2012] Dostupné z: <http://www.portal.cz/scripts/detail.php?id=20139>
- [21] ŠŤASTNÝ, R. *Soukromé bezpečnostní služby při řešení problému diváckého násilí, zejména na fotbalových stadionech - Bezpečnostní opatření klubů a metody SBS*. Zlín, 2010. Bakalářská práce. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně. Vedoucí práce JUDr. Ladislav Pálek.

- [22] ZÁKON O PODPOŘE SPORTU: *Zákon 115/2001 Sb. ze dne 28. února 2001 o podpoře sportu, ve znění pozdějších předpisů. § 7a, odst. 1.* [online]. [cit. 25. 10. 2012] Dostupné z: http://www.crk.cz/FILES/115_2001C.PDF

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ČMFS Českomoravský fotbalový svaz

ČR Česká republika

HZS Hasičský záchranný sbor

MV Ministerstvo vnitra

PČR Policie České republiky

SBS Soukromá bezpečnostní služba

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1 <i>Dělení fotbalového publika</i> [Zdroj: <i>Vlastní</i>].....	20
Obr. 2 <i>Městský fotbalový stadion v Uherském Hradišti</i> [Zdroj: 9].....	31
Obr. 3 <i>Plán fotbalového stadionu Miroslav Valenty v Uherském Hradišti</i> [Zdroj: 16]	31
Obr. 4 a 5 <i>Fanoušci Fanaticos FC Slovácka</i> [Zdroj: 5]	32
Obr. 6 a 7 <i>Instruktaž příslušníků Policie ČR</i> [Zdroj: 15].....	36
Obr. 8 <i>Policejní doprovod fanoušků</i> [Zdroj: 15]	37

SEZNAM TABULEK

Tab. 1: ANALÝZA SWOT - strategie ochrany a bezpečnosti	40
Tab. 2: Porovnání jednotlivých stránek pomocí rozhodovací analýzy	40
Tab. 3 Strategie ochrany a bezpečnosti	41

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1 Věkové rozmezí respondentů [Zdroj: <i>Vlastní</i>]	43
Graf 2 Pohlaví respondentů [Zdroj: <i>Vlastní</i>]	43
Graf 3 Nejvyšší dosažené vzdělání [Zdroj: <i>Vlastní</i>]	44
Graf 4 Fanoušci FC Slovácko [Zdroj: <i>Vlastní</i>]	44
Graf 5 Návštěvnost utkání [Zdroj: <i>Vlastní</i>]	45
Graf 6 Čtení návštěvního řádu stadionu [Zdroj: <i>Vlastní</i>]	45
Graf 7 Porušení návštěvního řádu– uložení pokuty [Zdroj: <i>Vlastní</i>]	46
Graf 8 Odpovídající výše vstupného [Zdroj: <i>Vlastní</i>]	46
Graf 9 Výše vstupného ovlivní zvýšení kvality a bezpečnosti	47
Graf 10 Divácké násilí při fotbalovém utkání [Zdroj: <i>Vlastní</i>]	47
Graf 11 Zábavní pyrotechnika při fotbalovém utkání [Zdroj: <i>Vlastní</i>]	48
Graf 12 Podcenění ochrany [Zdroj: <i>Vlastní</i>]	48
Graf 13 Rizikovitost utkání [Zdroj: <i>Vlastní</i>]	49
Graf 14 Dostačující legislativa [Zdroj: <i>Vlastní</i>]	49
Graf 15 Informovanost diváků o nebezpečnosti utkání [Zdroj: <i>Vlastní</i>]	50
Graf 16 Nabízená ochrana [Zdroj: <i>Vlastní</i>]	51
Graf 17 Srozumitelnost otázek [Zdroj: <i>Vlastní</i>]	51
Graf 18 Varianty odpovědí [Zdroj: <i>Vlastní</i>]	52

SEZNAM PŘÍLOH

PŘÍLOHA I: DOTAZNÍK

PŘÍLOHA I: DOTAZNÍK

Dobrý den,

krátký anonymní dotazník, který před sebou máte, je důležitou součástí méj bakalářské práce s tématem „*Posouzení ochrany a bezpečnosti osob při rizikovém fotbalovém zápase*“, kterou píše na fakultě Logistiky a Krizového řízení na Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně.

Chtěla bych Vás požádat přibližně o pět minut Vašeho času, kterých je potřeba pro vyplnění několika otázek tohoto dotazníku. U každé otázky prosím označte Vaši odpověď/i.

Předem děkuji za Vaši ochotu a spolupráci

S pozdravem

Helena Havlíková

Studentka třetího ročníku oboru Ovládání rizik, FLKŘ na UTB ve Zlíně

V případě jakýchkoliv otázek mě prosím kontaktujte na e-mail: stipca.h@seznam.cz

Otázky:

1. V jakém jste věkovém rozmezí?

- 18 a méně
- 19-25 let
- 26-35 let
- 36-45 let
- 46 a více let

2. Jaké je Vaše pohlaví?

- muž
- žena

3. Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

- základní škola
- střední škola
- střední škola s maturitou
- vyšší odborná škola
- vysoká škola

4. Jste fanouškem FC Slovácko?

- ano
- ne

5. Jak často navštívíte utkání FC Slovácko?

- chodím na každý zápas
- chodím často
- chodím občas
- nechodím

6. Četl/a jste si někdy Návštěvní řád stadionu?

- ano
- ne

7. Víte o tom, že při porušení zákazů uvedených v návštěvním řádu může být uložena pokuta od 1.000,- až do výše 50.000,- Kč?

- ano
- ne

8. Myslíte si, že je výše vstupného (přibližně 150-250 Kč) odpovídající nabízené ochraně a bezpečnosti při fotbalovém utkání?

- cena je vysoká
- cena je nízká
- cena je odpovídající
- nemůžu posoudit

9. Jaký je Váš názor? Při zvýšení vstupného, by se kvalita ochrany a bezpečnosti při fotbalové utkání:

- zvýšila
- zůstala stejná
- nemůžu posoudit

10. Setkáváte se často s diváckým násilím při a také po fotbalovém utkání?

- ano
- ne

11. Zúčastnil/a jste se někdy utkání, při kterém byla použita zábavní pyrotechnika?

- ano
- ne

12. Zdá se Vám, že byla někdy podceněna ochrana stadionu při rizikovém zápase (v rámci FC Slovácko)?

- ano
- spíše ano
- ne
- spíše ne

13. Který z těchto týmů (Gambrinus ligy) se Vám zdá, nejvíce rizikový (můžete označit i více odpovědí)?

☐ Sparta	☐ Mladá Boleslav
☐ Plzeň	☐ Slovácko
☐ Jablonec	☐ Dukla
☐ Liberec	☐ Ostrava
☐ Brno	☐ Teplice
☐ Sigma Olomouc	☐ Hradec Králové
☐ Jihlava	☐ Příbram
☐ Slavia	☐ České Budějovice

14. Domníváte se, že legislativa upravující pravidla k fotbalovým utkáním jsou v České republice dostačující?

- určitě ano
- spíše ano
- spíše ne
- nevím, nedokážu posoudit
- ne

15. Myslíte si, že si návštěvníci rizikového fotbalového utkání uvědomují, jaké nebezpečí na ně mohou „cíhat“ (výtržnictví, rvačka, ublížení na zdraví, škoda na majetku)?

- ano
- spíše ano
- spíše ne
- ne

16. Jaký je Váš osobní pocit, s jakou nabízenou ochranou se cítíte bezpečněji (kdo Vám při fotbalovém zápase nabízí větší ochranu)?

- cítím se bezpečněji s Policií ČR (PČR)
- cítím se bezpečněji se soukromou bezpečnostní službou (SBS)
- cítím se stejně bezpečně s PČR i SBS
- nemůžu posoudit

17. Byly Vám všechny otázky srozumitelné?

- ano
- většinou ano
- většinou ne
- ne

18. Vyhovovaly Vám varianty odpovědí?

- ano
- většinou ano
- většinou ne
- ne